№ 87. — 1893. Perjantaina Huhtikuun 14 p:nä.

Tilaushinnat

Turussa: koko vuodelta 7 m, kolmeltaneljännekseltä 5: 50, puolelta 4, neljännekseltä 2: 25 p.

Turun postikonttorissa: koko vuodelta 9: 95 p, olmeltaneljännekseltä 7: 74 p., puolelta 5: 55 p., neljännekseltä 3: 09 p.

Muissa postikonttoreissa: koko vuodelta 10: 36 p., kolmeltaneljännekseltä 8: 07 p., puolelta 5: 70 p., neljännekseltä 3: 22 p.

Lehden hinta on kuukaudelta 80 p. Kotiintuomisesta maksetaan 2 markkaa vuodelta, 20 p:iä kuukaudelta. — Yksityiset numerot maksavat 10 penniä.

AURA.

Tietoja Turun kaupungista ja Länsi-Suomesta.

Lehti ilmestyy

kuusi kertaa viikossa kello 7 aamulla.

Ilmoituksia

vastaan otetaan lehden konttorissa ja on niiden hinta ensimmäisellä sivulla 15 penniä ja viimeisellä sivulla 10 penniä pieneltä riviltä, paitsi ulkomaalaisia jotka ovat 25 % kalliimmat. Kuoleman ilmoitukset maksavat vähintäin 2 markkaa sekä ilmoitukset syntyneistä ja vihityistä markan. Ilmoitukset, joista suoritetaan kahden kerran hinta 6-päiväiseen painokseen, pannaan m a k s u t t a kerran kolmipäiväiseen painokseen, ne joista suoritetaan neljästä kerrasta otetaan kaksi kertaa, kuusi kertaa maksetuista kolme kertaa j. n. e.

Lehden painopaikka ja konttori: Eerikinkatu 12 Kauppiaskatu 8. — Konttori avoinna kello 9—2 e.pp. ja 4—8 j.pp. Turku, Auran kirjapaino 1893.

Tilaus- ja jakamapaikat joen länsipuolella:

Auran konttori.
Kaupp. Rob. Bergrothin puoti.
„ Edv. Blombergin „
„ J. W. Erikssonin „
„ J. Gustafssonin, Koulu- ja Puutarhakadun kulmassa.
Kaupp. G. E. Heleniuksen puoti.
„ M. L. Gustafssonin „ Läntinenkatu 41.
„ S. Hääväläisen „
„ E. W. Järvisen „
„ G. A. Lindholmin „
Kaupp. G. A. Maneliuksen puot
Rouva I. J. Rindellin „
Kaupp F. W. Salmisen „
„ O. Sjöströmin „
„ Georg Westerlundin „
„ G. A. Wihlmanin „
Turun Työväen keittiössä.

Päätoimittaja **F. H. B. Lagus.**

(Tav. lehden toim. arkipäivinä k:lo 5—7 j.pp.)

Tilaus- ja jakamapaikat joen itäpuolella:

Kaupp. J. Aaltosen puoti.
Rouva M Boströmin „
Kaupp K. Erikssonin „
Leipuri E. Henrikssonin „
Kaupp. Th. E. Kilanderin „
„ A. A. Krjukoff ja K:in „
Kaupp. V. Lindbergin puoti.
„ H. A. Lundelinin „
Vahtimest. Lundströmillä.
Värjäri A. Malinin puoti.
Kaupp. F. G. Nummelinin „
„ V. W. Rosenbergin „
Kaupp. K. Stenbergin puoti
Rouva F. Strömsténin „
Kaupp. G. Wirsenin „
„ A. Åströmin „
Kirjakaupp. Öhmanin haaramyymälä.

Ilmatietoja.

Huhtikuun 13 p:nä.	K:lo 7 e.pp.	K:lo 2 päiv.	K:lo 9 j.pp.
Ilmapuntari	749,9	753,7	754,4
Lämpömittari . . .	—4,4	—1,6	—2,4
Tuulen suunta ja voima*)	N8	N8	NW5
Taiwas**)	0	3	0

Huhtikuun 13 p:nä.

Sadetta millimetreissä. 0,6
Lämpömittari alimmillaan . . . —4.9
„ ylimmillään . . . +1,0

*) Numerot tässä sarakkeessa osoittawat tuulen woimaa asteissa Beaufortin asteikon mukaan 0:sta = tyyni ilma, aina 12 asti = hirmumyrsky.
N osoittaa Pohjoistuulta.
E „ Itätuulta
S „ Etelätuulta.
W „ Länsituulta.

**) Numerot osoittawat pilwien paljoutta siten että 0 = selkeä ja 10 = tasapilwessä.

Kurssit.

Suomen Pankki huhtik. 13 p.

		Myynti-kurssi. M. p.	Osto-kurssi. M. p.	
Pietari	l. a.	263: —	258: —	100:lta.
Lontoo	l. a.	25: 40.	25: 20.	
„	90 p.	25: 25.	25: 09.	
Pariisi	l. a.	100: 80.	99: 70.	
„	90 p.	100: 20.	99: 20.	
Antwerpi	l. a.	100: 70.	99. 50.	
„	90 p.	100: 10.	99: —	
Hampuri	l. a.	124: 60.	123: 40.	
„	90 p.	123: 90.	122: 80.	
Lybekki	l. a.	124: 60.	123: 40	
„	90 p.	123: 90.	122: 80.	
Berlin	l. a.	124: 60.	123: 40.	100:lta
„	90 p.	123: 90.	122: 80.	
Frankf. a. M.	l. a.	124: 60.	123: 40.	
„	90 p.	124: —.	122: 80.	
Amsterdam	l. a.	210: —	— —	
„	90 p.	209. —	206: 40.	
Tukholma	l. a.	139: 60.	138: 70.	
Kristiania	l. a.	139: 60	138: 60.	
Kopenhamina	l. a.	139: 60	138: 60.	

Raamatunselityksiä.

Rippisaarnan pitää tuomiokirkossa lauwantaina suomeksi k:lo 12 ja ruotsiksi k:lo 1 päiw. kapp apul. Keihänen.

Matkustajia.

Huhtik. 13 p. Näyttelijättäret Helin, Kjellman ja Frank sekä näyttelijä Lattu Helsingistä, neiti Grönman Raumalta ja pastori Roos Lemusta, ajuwat Saimaassa.

Ilmoituksia.

Kansallis-Osake-Pankki.

Talletuskorko 5 sadalta.
Juoksevantilinkorko 2½ „

Auran kirjapainossa

on suuri walikoima somia
nimi-, kihla-, häihin- ja
hautajaisiin-kutsu-kortteja.

Kaikenlaista tilapäistä painausta tehdään huolellisesti, pian ja halvasta

Auran kirjapainossa.

Maalaiskuntien waiwaishoitohallitusten

Kontrahteja

ja tarkastusmiesten

Pöytäkirjoja

painetaan joutuisasti

Auran kirjapainossa.

Kirjapaino:

Auran kirjapaino Kauppatorin varrella Turussa toimittaa huolellisesti ja kohtuushinnoilla kaikkia kirjapainonalalle kuuluvia töitä.

Huveja.

Suomalainen Teaatteri.

Perjantaina huhtikuun 14 p:nä:

Aino.

Runo 5:ssä näytöksessä (6 kuvaelmassa). Kirj. J. H. Erkko. Suomal. alkuteos.

Näytäntö alkaa k:lo ½8.

Ennakolta saapi ostaa piletejä 25 p. lisämaksulla tuorstaina k:lo 4 – 6 j.pp.

Henkikirjoitus-kaavoja
Rautatien rahtikirjoja
Lasku-kaavoja
varastosta
AURA
LEHDEN
OSAKE-
YHTIÖ
Työtodistuksia
myydään
Konossementteja
halpaan
alttiisesti
Vuokrakirjoja:
Tulipassituksia
Sakkorahain luetteloita
Tullikirjoja muonavälle.
Oppilaskontrahteja
Tullihakemuksia
Päästökirjoja palkollisille

Turun Taideyhdistyksen wuosinäyttely.

II.

Kuwanweistotaiteen tuotteita on näytteillä werrattain wähän. Ainoastaan kaksi nais- ja kolme miestaiteilijaa on edustettuna.

Ida Mellerin „Ajatuksissaan“-niminen naisen rintakuwa on kooltaan kowin pieni herättääkseen huomiota. Korkokuwa „Linnea“, josta löytyy sekä wäritettyjä että wärittömiä kappaleita, esittää sievännäköistä nuorta naista, miellyttäwä kuni häntä ympäröiwät sirkunkellot.

Ewelina Särkelä on näyttelyn awaamisen jälkeen lähettänyt kipsisen medaljonkimuotokuwan. Samallainen edustaa myöskin Kaarlo Schoultzin taitawuutta. Missä määrin taiteilijain on onnistunut näihin saada yhdennäköisyyttä ja luonteenkuwausta on waikea sanoa, kun kuwatut owat tuntemattomia henkilöitä.

Kaarlo Sjöstrandin teokset owat wanhastaan tunnetut. Paitsi täällä ennen näytteillä olleita rintakuwia, medaljonkeja y. m. huomaa lisäksi solakan paimentytön, karitsa sylissä ja Kullerwon. Wiimeksi mainittuun on taiteilija saanut aihetta Kalewalan XXXI:sta runosta, missä kerrotaan kowaonnisesta Kullerwosta, jota eräs kuuluisa saksalainen runoilija on sanonut meidän wuosisadan jaloimmaksi runolliseksi tuotteeksi. Kun tuo orpoparka oli pantu tuutuhun tutajamahan, kätkyehen liekkumahan, niin kertoo runo että

Liekkui lapsi kätkyessä
Lapsi liekkui, tukka löyhki,
Liekkui päiwän, liekkui toisen;
Jopa kohta kolmantena
Kun tuo poika potkaisihe,
Potkaisihe, ponnistihe,
Katkaisi kapalowyönsä,
Pääsi päälle peittehensä
Särki liekun lehmuksisen,
Kaikki riepunsa rewitti.

Tuon kapalowyön katkaisemiskohtauksen on taiteilija ottanut esittääkseen. Uhkarohkeana seisoo Kalerwon poika, kapalowyö kädessä, katse synkänwakawa, ikäänkuin aawistaisi hän jo mikä kamala kohtalo hänen osaksensa maailmassa on tuleva.

Emil Wikström on muowaellessaan „Tuonen hywän emännän“ ikäänkuin Kullerwo kerrassaan katkaissut ahdasmielisen sowinnaisuuden kapalowyöt. Jo itse aiheen walinta todistaa tositaiteilijan rohkeutta, tositaiteilijan, joka, asettain taiteensa päämäärän korkealle, halweksii suuren yleisön mieltymyksen tawottelemista, sen satunnaisten mielipiteiden imartelemista. Ken ryhtyy esittämään Tuonelan emäntää, „akkaa wanhaa käykäleukaa“, tietänee edeltäkäsin, ettei siitä yleisön mielitiettyä tule. Tästä huolimatta on nyt taiteilija ottanut aiheena käyttääkseen sitä silmänräpäystä, jolloin Wäinämöinen, ollen etsimässä kolme sanaa, joita häneltä wenettä weistäessään puuttui, saapuu, Tuonen tytön saattamana, Tuonelahan ja

Tuonetar hywä emäntä,
Manalatar waimo wanha
Toip' on tuopilla olutta
Kantoi kaksikorwaisella,
Itse tuon sanoiksi wirkki:
„Juop' on wanha Wäinämöinen!“
Waka wanha Wäinämöinen
Katsoi pitkin tuoppiansa:
Sammakot kuti sisällä,
Maot laioilla lateli.“

Sopusoinnussa Kalewala-runojen kertomusten kanssa Tuonelan oloista ja wäestä on Manalatar muowaeltu wanhaksi käykäleuka eukoksi, joka selkä kyyryssä tulee Wäinämöistä wastaan, tarjoten hänelle olutta kaksikorwaisella haarikolla, jossa sammakot kutewat, kärmeet kiemuroiwat laidoilla ja sisilisko juoksentelee ulkopuolella.

Niin miltei ilettäwän ruma kuin tuo käyrä wartalo onkin, niin olemme kuitenkin ani harwoin nähneet weistokuwaa, missä jokinen jäsen kireestä kantapäähän asti niin eläwästi ilmaisee sitä liikkuwaa asentoa, missä taiteilija on ajatellut kuwattawansa olewan. Perin suomalaisissa kaswoissa ilmaantuu omituinen, mestarillisesti osattu, iwansekainen, suopea ilme, jota runotarkin tarkoittanee, nimittäessään Tuonetarta „hywäksi emännäksi.“ Ja tämähän juuri haihduttaakin sitä wastenmielisyyden tunnetta, joka muuten helposti woisi syntyä. Wieraanwaraiseksi kuwaa runotar itse Tuonelan emännänkin, niin tylynä ja nuiwana kuin Tuonelan wäkeä muuten pidetäänkin. Wieläpä ilmenee jonkunlainen sääliwäisyyden tunnekin tuon „hywän“ emännän kysymyksessä:

Oi on wanha Wäinämöinen
Mitä sie tulit Manalle
Kuta Tuonelan tuwille
Ennen Tuonen tahtomatta
Manan mailta kutsumatta?

Pitäen silmällä tätäkin puolta Tuonelan emännän luonteessa on taiteilija luullaksemme tehnyt mitä Tuonettaresta yleensä woi tehdä.

Tuskinpa on ajateltawissa juurempaa wastakohtaa kuin käykäleukaisen Tuonelan emännän ja tuon wähän matkaa siitä sijaitsewan, hienon hienon „Uinailewan wiattomuuden“ wälillä. Jälkimäinen niinkuin tunnettu, kuuluu Turun taideyhdistyksen kokoelmiin. Näillä molemmilla teoksillaan on taiteilija ikäänkuin pystyttänyt ihmiselämän rajapyykit. Niiden wälillä on pitkä, moniwaiheinen, monimutkainen taiwal. Ken tawalla moisella kuin Emil Wikström on suoriutunut näiden rajapyykkien asettamisesta, hänestä täydellä syyllä woi toiwoa p a l j o n, mitä tulee näiden rajapyykkien wälillä olewan ihmiselämän kuwaamiseen.

Paitsi kysymyksessä ollutta teosta oli taiteilija wielä näytteille pantawaksi ilmoittanut toisenkin „Laskumies“-nimisen, walitettawasti tämä teos ei kuitenkaan wielä ole syystä tai toisesta saapunut. Näytteille asetettu walokuwa, antaa meille sen sijaan käsityksen siitä sanomalehtien kertomuksista päättäen wallan onnistuneesta suuresta lumikuwaryhmästä, jonka taiteilija, Suomen naisyhdistyksen toimesta, walmisti Runebergin esplanaadissa Helsingissä ja jonka näyttelemisestä karttuneet tulot käytettiin hädänalaisten hywäksi.

Turun kaupungin uutisia.

— **Hiippakunnan uutisia.** Waltuuskirja Toholammin kirkkoherranwirkaan annettiin eilen Tammelan kappalaiselle Dawid Anton Aimoselle, joka saapi astua wirkaan 1 p. toukokuuta 1894.

Määrättyjä: w. t. kappalainen Bergössä J. G. Lagus w. t. kappalaiseksi Argelniemelle ja w. t. kirkkoherra Korsnäsissä A. R. Hedberg w. t. kappalaiseksi Bergöön ensitul. toukokuun 1 päiwästä.

Waalisaarnan Someron kappalaiswirkaa warten pitää ehdolle pantu 21 p. ensitulewaa toukokuuta. Waalintoimittaja on pitäjänapulainen Tammelassa K. K. Olander.

Waalisaarnat Jalasjärwen kappalaiswirkaa ja kirkkoherranwirkaa warten pidetään, edelliset 28 p. ensitulewaa toukokuuta sekä 4 ja 11 päiwinä keäkuuta ja kirkkoherranwirkaa warten 9, 16 ja 23 päiwinä ensitulewaa heinäkuuta. Waalintoimittajia owat kappalaiswaalissa Ilmajoen kappalainen J. Ilmanen ja kirkkoherraawaalissa Kauhajoen kappalainen K. E. Meno.

Haettawiksi julistettuina owat Tammelan kappalaiswirka sekä hakijain puutteessa uudestaan kappalaiswirat Getasta, Kaarinassa, Inkoossa, Ruskosta ja Suomusjärwellä 90 päiwän kuluessa tämän kuun 13 p. ensimmäinen.

— **Tämän wuoden kruununrahojen ylöskannossa** karttui Perniön pit. 13,355 mk. 81 p., Finbyn kapp. 3,643 mk. 94 p., Kemiön pit. 9,844 mk. 67 p., Dragsfjerdin kapp. 4,648 mk. 28 p., Hiittisten pit. 3,780 mk. 40 p. ja Westanfjerdin kapp. 5,523 mk. 61 p:niä.

— **Wiljawarat läänin kruununmakasiineissa** nousiwat äskenkuluneen maaliskuun lopulla seuraawiin määriin, nimittäin: Turun kruununmakasiinisia 2,971 hehl. 28,1 lit. ruttiita, 2,348 hehl. 97,4 lit. ohria ja 677 hehl. 73,1 lit. kauroja. Porin makasiinisia 3,736 hehl. 18,7 lit. ruttiita, 4,916 hehl. 30,95 lit. ohria ja 41 hehl. 13 lit. kauroja. Kastelholman makasiinisia 441 hehl. 89,4 lit. ruttiita, 269 hehl. 34,9 lit. ohria ja 2 hehl. 80 lit. kauroja; sekä Hämeenkyrön makasiinisia 63 hehl. 90 lit. ruttiita, 777 hehl. 88,5 lit. ohria ja 20 hehl. kauroja.

— **Palowiinarahat.** Osuutta wiime wuoden palowiinawerosta owat saaneet Ahlaisten kapp. 302 mk. 54 p., Pomarkun kapp. 175 mk. 5 p., Merikarwian pit. 285 mk. 97 p., Siikaisten pit. 201 mk. 76 p., Euran pit. 570 mk. 77 p. ja Kiukaisten kapp. 572 mk. 33 p.

— **Warattomain henkilöiden saattaminen oikeuden eteen.** Sen johdosta, että on nostettu kysymys siitä miten on meneteltäwä kun henkilö, joka oikeuden tai muun wiraston määräyksestä on welwoitettu omalla kustannuksella laapumaan ulkopuolella Turkua olewaan paikkaan, on waraton woidakseen kustantaa matkansa, on Turun maistraatti pyytänyt läänin hallitukselta, että saataisiin määräys siihen suuntaan, että sellaiset henkilöt kruunun toimesta ja kruunun kustannuksella ennakolta maksetuilla waroilla toimitettaisiin asianomaiselle paikalle. Sen jälkeen on lääninhallitus arwellut, että olisi soweliaampaa, että maistraatti toimitettuaan henkilöiden wiennin määräpaikkaan antaisi tiedon kustannuksista kuwernöörille, joka sitte olisi oikeutettu suorittamaan kuljetuskulungit yleisistä waroista. Tämän johdosta on senaatti määrännyt että edellä mainitun kaltaisissa tapauksissa lääninhallituksen tulee milloin sen apua pyydetään, ryhtyä toimiin että henkilö kruunun kustannuksella tuodaan paikalle asianhaarain mukaan käyttämällä joko wanginkuljetusta tahi muuta sopiwaa kuljetustapaa.

— **Konkurssianomuksen** on tehnyt entinen kirjapainon faktori Tahwo Stenwall, ilmoittaen omaisuutensa nousewan 244 mk. ja welkansa 2,345 mk.

— **Turun työwäenasumus-osakeyhtiön** kokouksesta, joka senaattori S. W. v. Troilin puheenjohtajana ollessa pidettiin toissapäiwänä, antaa Å. U. seuraawan kertomuksen:

Siinä kertomuksessa yhtiön waikutuksesta wuoden 1892 ajalla, jonka johtokunta oli kokoukseen antanut, mainittiin:

„Wuoden kuluessa on asuinrakennus n:o 4, 1:stä tontista 14 kortt. 3:nessa kaup.osassa walmistettu ja 5,710 markasta annettu tehtaan työmiehelle K. W. Maneliukselle ja myös on tehtaantyömiehelle Kaarle Salolle annettu rakennuspaikka äskenmainitulla tontilla 4,800 markan suuruista urakkasummaa wastaan.

Käyttämättä on tätä nykyä kaksi rakennuspaikkaa nimittäin yksi tontilla n:o 1, 14:nessä kortterisia 3 kaup.osasia ja yksi tontilla n:o 1 15:nessa kortt. 3:ssa kaup.osasia.

Neljälle wuokraajalle on myönnetty oikeus siirtää wuokraoikeutensa toiselle.

Wuoden lopulla oli yhtiöllä w a r o j a: 26 myötyä rakennusta = 114,811 mk. 69 p.; 3 rakentamatonta rakennuspaikkaa 2,198 mk. 2 p.; urakkamies K. Salo 900 mk. rahaa kassasa ja talletettuna pankissa 939 mk. 79 p. yhteensä 118,849 mk. 50 p. W e l k o j a: osakepääoma 110,000 mk. reservirahasto 3,092 mk. 84 p., woitto- ja tappiotili 5,756 mk. 66 p., yhteensä 118,849 mk. 50 p.

Wuoden tuloista ehdottaa johtokunta jaettawaksi 5 % eli 5,500 mk. osakkeidenomistajille ja loput 256 mk. 66 p. lisättäwäksi reservirahastoon.

Tilintarkastajain, herrojen J. Westlingin ja C. A. Larssonin ehdotuksesta, jotka eiwät olleet nähneet syytä muistutukseen tilejä wastaan, myönnettiin johtokunnalle täysi tilinwapaus.

Johtokunnan ehdotus wuosisäästön käyttämisestä hywäksyttiin kokouksessa.

Johtokunnan tehtäwäksi jätettiin kuulustella uutta rakennustonttia, warsinkin laiwawarwin läheisyydessä, johon tonttiin ei kuitenkaan rakennettaisi ennenkun yhtiön nyt omistamat tontit olisiwat kaikki rakennetut.

Yhtiön toimen laajentaminen lainan ottamisella tai etuoikeus-osakkeiden myömisellä ei nykyisissä suhteissa katsottu tulewan kysymykseen.

Jäseniksi johtokuntaan walittiin jälleen kauppaneuwokset Fr. Rettig ja E. Dahlström sekä wapaaherra S. W. v. Troil ja warajäseniksi konsuli Alf. Jacobsson ja tehtailija N. Boman.

Kaupungin edustajana johtokunnassa on edelleen kauppias C. Fr. Junnelius.

Juoksewan wuoden tilejä tarkastamaan walittiin tehtailijat J. Westling ja C. A. Larsson sekä heidän waramiehikseen tehtailija C. Candolin.

— **Uusia sanomalehtiä** tietää Å. U:n kirjeenwaihtaja Helsingistä siellä perustettawan tai ainakin olleen aikomus perustaa. Kun näet joku aika takaperin huhuttiin, että kolme Helsingistä ilmestywää sanomalehteä siellä lakkaisi ilmestymästä, oliwat muutamat wähemmin tunnetut henkilöt hankkineet itselleen oikeuden antaa ulos sanomalehtiä. Siten muka ilmestyisi kaksi uutta ruotsinkielistä lehteä, toinen nimeltä D a g e n s N y h e t e r toinen nimellä H e l s i n g f o r s T i d n i n g. Kolmas, suomalainen sanomalehti saisi nimen U u s i L e h t i. Uuden Lehden toimittajaksi kuuluu tulewan eräs tunnettu suomenkielinen kirjailija, joka painoasiain

ylihallitukselle jättämäsjään hakemus-kirjasja kuuluu maininneen, että waikka hän jo kerran ennenkin on saanut luwan „Uuden Lehden“ ulosantamiseen, ei hän ole oikeuttansa tätä ennen käyttänyt koska ajat owat olleet niin epäwarmat ja sanomalehdille epäedulliset. Mutta nyt on hän luullut huomaawansa päiwänwalon koittawan ja antawan syytä toiwoa parempia oloja.

Noiden uusien sanomalehtien ulosantamislupa kuuluu olewan myönnetty ainoastaan 3 kuukaudeksi. Jolleiwät lehdet sen ajan kuluessa ala ilmestyä, niin lupakin kadottaa woimansa.

— **Aino**, J. H. Erkon kirjoittama uusi erittäin kaunis ja oiwallisesti kirjoitettu näytelmä näy:etään tänään teaatterissa. Tätä kappaletta älköön yleisö suinkaan jättäkö katsomatta, sillä se on parhaita kotimaisia näytelmiä mikä tulee täällä näytettäwäksi.

— **Hämeenlinnassa tapahtuneesta pyhimyksen kuwan polttamisesta**, josta Aamulehden mukaan tuonoin kerromme, antaa Å. T:n kirjeenwaihtaja Helsingistä seuraawan otkaisun:

„Eräässä wahtituwassa Hämeenlinnassa, missä wuoroin oli suomalaisia, wuoroin wenäläisiä sotamiehiä wahdissa, tekiwät suomalaiset sotamiehet muutamana sunnuntaina tulen uuniin. Kun ei ollut sowaltaita sytykkeitä käsillä, niin käytettiin sytykkeeksi wanha laudanpätkä, joka oli tuwan nurkassa. Lauta oli wanha, mustunut ja huonontunut niin että oli mahdoton sanoa mihin sitä aikoinaan oli käytetty waikka tarkoin katsellessa siinä woi huomata himmeän piirteen wähäisestä osasta jotakin siihen maalattua kuwaa. Wahtimiehet eiwät asiaa sen tarkemmin ajatelleet, waan olimat tyytywäiset lämmitellessään. Heidän olisi tosin pitänyt tietää, — woidaan muistuttaa — että korkean kruunun omaisuudesta wahtihuoneessa ei edes wanhaa laudanpätkää saa käyttää sytykkeeksi.

Seuraawana tiistaina oli tuwassa taas suomalaisia sotamiehiä ja joku heistä lienee ollut iloinen luonteeltaan ja taiteita harrastawa. Muun työn puutteessa hän otti paperilapun ja piirusti siihen kumppaninsa kuwan; korkea lakki pääsjä ja pitkät korwat. Tuo pilakuwa pantiin seinälle ja sattumalta se joutui samalle paikalle missä sunnuntaina poltettu laudanpätkä oli ollut. Ja kun wahtia muutettiin, niin unohtui paperi pois repäisemättä.

Siinä koko juttu.

Tästä syntyi sitte jälkijuttu, jota sotamiehet eiwät olleet aawistaneetkaan.

Muuan huoneen siiwooja, jonka huolena oli tuwan siistiminen, ilmoitti nimittäin asianomaisille, että suomalaiset sotamiehet olimat ottaneet pois ja polttaneet pyhimyksen kuwan wahtituwan seinältä ja asettaneet sen sijaan paholaisen kuwan.

Asia kulki etemmälsi ja wiimein lähetettiin korkeampi suomalainen upseeri Helsingistä ja wenäläinen lainoppinut piämään tutkimusta. Tutkimuksen tuloksena oli edellä olewa kertomus.

Häwitetyssä laudanpätkässä oli aikoinaan tosiaankin ollut maalattuna joku pyhimyksen kuwa, mutta oli, kuten mainittiin, nyt jo niin häwinnyt, etteiwät wenäläiset sotamiehet itsekään siitä tienneet eiwätkä osanneet sanoa minkä pyhimyksen kuwa se olisi ollut. Asiasta käwi selwille, että suomalaisten sotamiesten käytöksessä ei ollut wähintäkään erityistä tarkoitusta ollut. Ei woitu edes tulla kysymykseenkään, että mitään pahaa olisi tarkoitettu.

Tätä erittäin teroitti myöskin wenäläinen lainoppinut sotilas, joku siwumenneen lausuen oli asiasta osoittanut aiwan puolueetonta mallikelpoista käytöstä.

— **Tuomittuja warkaita.** T. k. 12 p:nä tuomittiin täkäläisessä raastuwanoikeudessa työmiehet Emil Wilhelm Hammarén, Gustaf Wilhelm Duktig ja Sylwester Josefsson, kaikki tästä kaupungista, Hammarén 4:n kerran warkaudesta elinajaksi wankeuteen sekä Duktig ja Josefsson kumpikin ensikertaisesta warkaudesta.

Mainitut miehet olimat wiime maaliskuun 1 p:nä L. Pitkäläkadulla yksisiä neuwoin eräältä Piikkiöläiseltä anastaneet hopeisen ankkurikellon talmiperineen.

Poliisikamarista.

Wangittu waras. T. k. 11 p:nä wangittiin muuan warkaudesta ennen rangaistu renki tästä kaupungista, syystä että hän edellisenä päiwänä talosta n:o 183 Puolalanmäellä oli eräältä nukkumalta henkilöltä anastanut rahakukkaron sisältäwä 35 markkaa.

Puukotus. T. k. 11 p:wän illalla oli ent. sotamiehenpoika Wasili Kusmin, ajuwa Raunistulan kyläsiä, Uudenmaankadulla weitsellä lyönyt erästä naista käsiwarteen sillä seurauksella että siihen tuli pienempi haawa.

Kusminin, joka on ainoastaan 15 wuoden ikäinen ja hywin hurjamielinen, otti poliisi huostaansa.

Uutisia maaseuduilta.

— **Maarianhaminan merikoulu.** Maarianhaminan merikoulu wietti wiime keskiwiikkona 25-wuotisen olemassa olonsa muistoa. Useita sähkösanomia saapui juhlaan. Koulussa on kymmenen wuoden kuluessa käynyt 321 oppilasta. Keskiwiikkona laskettiin koulusta kolme kapteenia, kaksi perämiestä, neljä laiwuria ja neljätoista aliperämiestä. — U. S.

Uutisia muualta Suomesta.

— **Yliopisto.** Konsistori on lopullisesti ehdolle awoinna olewaan Suomen kielen ja kirjallisuuden professorin wirkaan asettanut yksimielisesti dosentti t:ri E. N. Setälän.

Nuoremmille koulun-opettajille aiotun Backmanin matka-apurahan (á 2,400 mk.) antamista koskewa kysymys lykättiin seuraawaan kokoukseen. Kaswatus-opin professori, jonka lausunto hakijain matkasuunnitelmasta ja sen suorittamiskywystä on hankittu, on pannut ensi sijaan fil. kand. K. Swanljungin.

Aleksanderin stipendin (5,140 mk.) on 18 kaikkiaan 24 läsnä olewasta konsistorin jäseneistä antanut assyriologilan ja seemiläiskielten dosentille fil. lis. K. L. Tallqwistille, joka on tehnyt suunnitelman pitempää kielitieteellistä matkaa warten Turkinmaalle, Syyriaan, Palestiinaan, Egyptiin, Tunisiin ja Algieriin. Lehtori jumalanopin kand. J. S. Pajula sai 6 ääntä.

Yliopp laskunnan kirjastowaliokunta on, pyydettyään 2,000 markan rahamääräystä kirjallisuuden ostamiseksi yliopplaskirjastoon, saanut 1,000 mk. mainittuun tarkoitukseen.

Konsistorin keskuudessa asetettu komitea on tehnyt ehdotuksen erinäisiksi muutoksiksi yliopiston asetuksissa (statunteissa). Näiden muutosehdotusten tarkoituksena on laajentaa kanslerin waltaa siten, että kansleri saisi konsistorin esityksestä:

myöntää lykkäystä jonkun yliopistosta olewan wiran haettawaksi julistamiselle;

määrätä lukukauden alkamis- tahi lopettamisajan tilapäisestä muuttamisesta;

sallia yliopistoon kuulumattoman henkilön harjoittaa yliopistosta tilapäistä opettajatointa, sekä wapauttaa professorinwirkaa warten aiotun wäitöskirjan julkaisemisesta sen henkilön, joka ennen on samaa tarkoitusta warten julkaissut asianmukaisesti hywäksytyn wäitöskirjan, jos sen julkaisemisesta on kulunut enemmän kuin 3 wuotta.

Melbournen yliopistoon Australiaan on konsistori tehdystä pyynnöstä päättänyt wuosittain lähettää yhden kappaleen Aleksanderin yliopistosta julkaistuista lääketieteellisistä teoksista.

Konsistori on antanut taiteilija Fredr. Ahlstedtille toimeksi maalata yliopistolle täysinpalwelleen professorin A. F. Granfelt-wainajan muotokuwan.

Haettawana ollutta lainopillista stipendiä owat toispäiwänä umpeen menneen määräajan kuluessa hakeneet lakit. kandidaatit Edw. Öhrnberg, A. Charpentier ja G. A Häyrynen.

Kanslerin antama apuraha. Lääket. tohtori Rud. Kolsteriille on kanslerin käytettäwinä olewista waroista annettu 1,500 mk. (eikä 2,000 mk., niinkuin wiime keskiwiikko n:rossa erehdyksestä wäärin sanottiin).

Julkisen lääket. lisensiaattitutkinnon suorittiwat toispäiwänä lääket. kandidaatit B. A. Henriesson, länsis., ja C. S. Chydenius, uusm.

— **Suomen sotawäki.** Suomen sotawäen päällikkö on myöntänyt Turun pataljoonan kapteenille A. G. Neowiuksselle kiwuloisuuden wuoksi wirkawapautta kolmeksi kuukaudeksi.

Reserwin alituinen yli- ja alipäällikkökunta on kutsuttu päällikkökokoukseen wakinaisessa wäessä seuraawassa järjestyksessä:

1) 27 päiwäksi eli toukok. 5 p:stä 31 p:wään — yksi komppanianpäällikkö kustakin piiristä, piiriesikuntaupseerin walinnan mukaan, sekä kaikki alipäälliköt, paitsi warusmestarit;

2) 20 päiwäksi eli toukok. 12 p:stä 31 p:wään — piiriesikuntaupseerit ja muut komppanianpäälliköt.

— **Postilippu.** Sittenkuin on noussut kysymys sen tunnusmerkin laadusta, jota postia kuljettawain suomalaisten kauppalaiwain sekä yksityisten henkilöin tahi yhtiöitten omistamain höyryalaiwain tulee käyttää, sekä Keis. Majesteetti on suwainnut armossa määrätä, että tämä kysymys on jätettäwä keisarikunnan sisäasiain ministerin toimenpiteen alaiseksi, on maan kenraalikuwernööri ynnä kirjelmän kanssa wiime helmikuun 15 (3) p:ltä keis. senaatille lähettänyt kopion sisäasiain ministerin kenraalikuwernöörille antamasta kirjeestä menneen tammikuun 27 p:ltä, josta ministeri on pyytänyt ryhdyttäwäksi semmoiseen asianmukaiseen toimeen: 1:ksi että suomalaiset kauppalaiwat ja yksityisten omistamat höyryalaiwat, jotka käyttäwät postilippua, welwoitetaan waihtamaan tätä lippua keisarikunnassa tawalliseen tunnusmerkkiin eli lyhyillä wiistetyillä päillä warustettuun walkoiseen lippuun, jonka ylikulmaan tangon wiereen kauppalippu sekä keskustan alaosaan keltainen tormi on asetettu; ja 2:ksi että kun postihallitus wastedes tekee uuden sopimuksen yksityisten yhtiöitten ja henkilöin kanssa postin kuljettamisesta semmoisilla purje- ja höyryalaiwoilla, jotka eiwät ole käyttäneet postilippua, nämä yhtiöt ja henkilöt sisäasiain ministeriltä hankkiwat lupaa puheena olewan tunnusmerkin käyttämiseen.

— **Jääkärikomennuskunnat Suomen tarkk'ampujapataljoonissa.** Senaatin talousosaston tekemästä esityksestä ja katsoen myös sotaministerin lausuntoon on Keis. Majesteetti nähnyt hywäksi armossa säätää:

että niitten upseerien, jotka johtawat jääkärikomennuskuntia Suomen tarkk'ampuja-pataljoonissa, tulee saada wirantoimitusrahoja samaan määrään kuin opetuskomennuskunnan johtaja armeija-tarkk'ampujapataljoonasia eli kä 400 markkaa jokainen wuodessa, suoritettawaksi kesäkuun 1 p:stä 1892 lukien;

että yhdelle nuoremmalle aliupseerille päälle wuosirahasäännön kunkin pataljoonan jääkärikomennuskunnassa saadaan maksaa palkkaa tämän wirka-asteen mukaan; sekä

että, wihertän weran ja langan sijasta tunnusmerkkiä warten alipäälliköille ja miehistölle jääkärikomennuskunnissa, saadaan antaa niitten arwo 13 pennillä kustakin semmoisesta merkistä asetakkiin ja 23 pennillä sinelliin, sekä että mainittuin merkkien kuulutusaika on oleswa sama kuin asetakkien ja sinellien eli kaksi wuotta.

— **Storfursten ja Murtaja.** Storfurstien-laiwan päällikkö kapt. R. Ahnger on antanut maanantaina Hankoniemen raastuwanoikeuteen meriselityksen, jonka Hangö-lehti julkaisee. Mainitsemme siitä seuraawaa:

Storfurstien saapui t. k. 3 p. p:nä i. p. Botnian kanssa yhdessä Hankoniemen majakan näköpiiriin, mutta tarttui jäihin. Tiistaina 4 p:nä klo 2 päiw. saapui Murtaja 4 turtia liikkeellä oltuaan niin lähelle että huuto kuului. Kapt. Rein huusi millä hän woi auttoa ja hänelle wastattiin että auttaa heidät waan awoweteen, mutta silloin kapt. R. käänsi Murtajan pois päin ja huusi: koettakaa pitää kokka tuuleen päin, jota paitsi Storfurstenin perämies Martin kuuli hänen huutawan ettei hänellä ole enää aikaa. Ja niin hra R. jätti laiwat koettamattakaan irroittaa niitä, waikka jää ei wielä ollut ahtautunut kokoon eikä jäänreunaan ollut kuin 1 meripenink. Myöhemmin päiwällä oli jääkenttää länteen päin silmän kantamattomiin.

Keskiwiikkona klo 10 a. p. Murtaja saapui taas laiwan lähettyelle ja antoi merkin että Storfurstien lähettäisi matkustajansa sinne, sittenkuin kapt. A. oli antanut merkin että matkustajat owat wietäwät maihin, koska ruokawarat alkoiwat loppua. Klo 1 päiw. Murtaja pysähtyi $^3/_4$ meripeninkulman päähän Storfurstenista ja silloin lähetettiin matkustajat laiwamiesten ja perämiehen johdolla Murtajaan, josta 3 miestä ja jäämene lähetettiin sitten wastaan ja johon ne saapuiwat klo 2. Silloin Murtaja lähesthi parin pituutensa päähän Storfurstenista ja kapt. R. huusi ettei hänellä enää ole aikaa wiipyä ja meni Hankoniemeen.

Tuorstaina 6 p:nä Murtaja palasi taas ensin Botnian ja klo 2 päiw. Storfurstenin luo, jonka ympäriltä se rikkoi jään niin että laiwa klo 3 pääsi liikkumaan, mutta tarttui uudestaan kiinni. Murtaja rupesi sitä silloin hinaamaan, klo 6 päästiin awowedelle ja Storfursten seurasi Murtajaa, kunnes noin peninkulman päässä tarttui kiinni länsipuolelle majakkaa ja jäi siihen yöksi, koska edessä oli toinen höyry kiinni. Perjantaina klo 9 a. p. saapui Murtaja ja wei Storfurstenin satamaan, jonne saapuiwat klo 2 päiw., mutta kun tilaa ei ollut laiturissa piti Storfurstenin jäädä Högholmin luo, josta wasta sunnuntaina klo 10 a. p. pääsi laituriin. Klo 3 i. p. kapt. Ahnger ilmoitti protestin.

Syyksi wiipymiseen tiistaista perjantaihin sanoo kapt. A. Murtajan päällikön, joka ei tiistaina edes koettanut ottaa Storfurstenia irti, joka silloin olisi ollut helpompi ja wienyt wähemmän aikaa kuin tuorstaina.

Meidän muistaaksemme ilmoitettiin syyksi tiistaiseen Murtajan menettelyyn laiwan wähät hiiliwarat, sanoo P:lehti.

— **Meluisa kirkonkokous Kuopiossa.** Wiime lauwantaina esitettiin maa- ja kaupunkiseurakuntalaisille w. 1891 walitun toimikunnan ehdotus tuomiokirkon lämmittämisestä, joka kysymys jo w. 1884 nostettiin wireille. On tiedusteltu kustannuksia sekä lämpöjohdon että uunien laittamisesta, ja kun uunit tulisiwat paljoa huokeammiksi ja muuten owat tarkoitukseen sopiwat, ehdottaa toimikunta uunia laitettawaksi kirkkoon 6 ja sakastiin 2. Toimikunnan hankkima kustannusehdotus Turun rautateollisuusyhtiön uuneista walmiiksi ylöspantuina tekee 6,500 mk. Toinenkin kustannusehdotus tuotiin kokouksessa esille, jonka mukaan uunit tulisiwat walmiiksi ylöspantuna maksamaan kaikkiaan 6,000 mk. Weljeksien Friisein konepajasta Kalajoelta.

Kokoukseen oli saapunut suuri joukko enimmästi maaseurakuntalaisia, jotka jyrkästi wastustiwat ehdotusta, olematta edes asian perillääkään, jonka woi päättää heidän arweluistaan, esim. että jos kylmä kirkko lämmitetään, niin sinne ihmiset kuolewat häätään, y. m. Näitä wastaan selitettiin ettei kirkosta ole aikomus laittaa mitään asuintupaa, jossa woi häkä tulla kysymykseen, waan siihen saadaan ainoastaan noin 10^0 lämmintä, siten että uunia ruwetaan yhäaamuna lämmittämään ja juuri ennen jumalanpalwelusta pannaan uuneihin wiimeiset puut, sitte iltasilla on kirkko uudelleen kylmä. Wuita palaisi uunisaan noin 2 syltä wuoteensa. Tällä lailla lämmitettäwiä kirkkoja on Suomessa ja toista sataa.

Mutta mitkään selitykset eiwät auttaneet. Wastustuspuolue nousi aiwan raiwoihinsa, huusi ja meteliöitsi, sopimattomia kompasanoja kuului monelta taholta eikä järjestethystä wuoroon puhumisesta tullut mitään. Jopa meniwät jotkut niinkin pitkälle, että tielsiwät kokoukseen esimieheltä sanan wuoron, kun hän sitä melun kestäessä pyysi. Oli oikein kuin mikähän syödänmaalaisten meluisa kuntakokous, jommoista ei odottaisi täällä — sanoo Uusi Sawo. Kuuluipa eräs ääni semmoinen, että jos ei kylmä kirkko kelpaa, niin ollaan kirkotta, elköön pidettäkö pakkasella kirkon menoja. Esimies jo lopuksi sanoikin, että taitaa olla tulossa aika, jolloin ei Kuopiossa tarwita kylmää eikä lämmintä kirkkoa.

Kun koetettiin asiasta äänestää, ei siitäkään tullut mitään melun wuoksi ja täytyi kokous kowin myöhäiseksi kuluneen ajankin tähden keskeyttää ja jättää toisiin.

— **Pohjoismaiden osakepankin Jywäskylän haarakonttorin esimies,** lehtori J. Länkelä on pyytänyt eroa sanotusta toimestaan.

— **Hra A. Hedénin harmoonitehdas Tampereella** on jaawuttanut suurta huomiota ja suosiota hywien teostensa kautta. Malleina käytetään ulkomaan parhaita tuotteita tällä alalla, joiden kanssa hra Hedénin harmoonit kunnialla kilpailewat. Niitä tehdään sekä yksinkertaisia että suuria, jotka owat warustetut kaikilla nykyajan laitoksilla. Sämel on täyteläinen ja miellyttäwä. Hinnat owat kohtuulliset soitinten kestäwyyteen ja somuuteen katsoen. — U. S.

— **Kansanopiston perustamista warten Uudenkirkon pitäjään** Wiipurin läänisiä on 20 arwoisaa kansalaista Wiipurisia kiertokirjeen kautta kehoittanut rahankeräykseen, kertoo U. S.

— **Sotamiesten karkaaminen** tuntuu nyt tulewan oikein tawaksi Waasan pataljoonasta. Asewelwollinen tarkk'ampuja Gammelgård 1:stä komppaniasta kuuluu poistuneen pataljoonan asunnoilta. — P:lainen.

— **Palkintoja nuorisonkirjallisuudesta.** Kehotuksesi nuorisolle sopiwan kirjallisuuden toimittamiseen päätti Suomalaisen Kirjallisuuden Seura jakaa w:na 1895 kaksi palkintoa, joista toinen on 800 markan ja toinen 400 markan suuruinen, paraista, tästä eteenpäin wuoden 1894 loppuun asti ilmestywistä nuorison kirjallisuuteen kuuluwista teoksista, jotka eiwät saa olla suoranaisia käännöksiä. Aineeltaan tulisi palkittawain teosten olla esim. historiallisia tahi matkakertomuksia. — U. S.

— **Matkarahan,** 3,000 mk., on senaatti toisp. myöntänyt maanwiljelysneuwos E. Björkenheimille matkaa warten Chikagon näyttelyyn.

— **Pohjanlahdessa toimitettawia merenmittauksia warten** on täksi wuodeksi määrätty 82,054 markkaa. Niitä toimittawille luotsilaitoksen laiwoille Eläkön, Walwoja, Willmanstrand, Saturnus, Jupiter, Åland ja Ahkera on yli yleiseen kulunkiarwioon otettujen 122,000 markan lisäksi täksi wuodeksi myönnetty 12,710 markkaa, kertoo P:lehti.

— **Seurattawa esimerkki.** Kauppias K. Stenbergin puodista Hämeenlinnassa annetaan kaupanpäällisiksi „Kansanlehtiä.“ Tä-

Miten Kaukolan Kalle sai Isontalon Jitan.

Toisena sunnuntaina Loppiaisesta tänä wuonna — ei siitä pitkä olekaan — kuulutettiin täällä meidän wanhassa maalaiskirkossamme rikkaan Isontalon kirkkowäärtin tytär Jita ja talonpojanpoika Kalle Kaukola, ja koko seurakunta kurotti kaulansa ja ällisteli ihan eikä tahtonut uskoa korwiaan.

Ja se oli kumma. Se ei ole kumma, että kirkkowäärtin tytär maaseudulla kaupaksi käypi, sillä rikkaita ne tawallisesti owat ja haluttua tawaraa muuten.

Isontalon Jita oli koko pitäjän paras „naitawa“, jonkalaista tuskin löytyi koko kihlakunnassakaan, ja kaunis hän oli, jotta sydän nousi kurkkuun kun hänen wiereensä joutui.

Mutta hänen isänsä!

Huuh! Ei ollut niin karkeaa ukkoa koko Pohjanmaalla ja hän oli luwannut, ettei hänen tyttöänsä woisi saada muuten kuin waihtamalla kultatynnyriin, „sillä olihan hänen kauneutensa kultatynnyrin arwoinen“, oli mahtawa ukko sanonut.

Satoja oli — walehtelematta yhtään — käynyt jo katsomassa, mutta heidän „maalliset tawaransa“ olimat olleet liian mitättömiä kirkkowäärtin silmissä. Joukossa oli patruunia, maakauppiaita, tehtaan kirjanpitäjiä, pehtoreita, mutta kaikki saiwat huilata.

Ja — häpeä sanoa — olin itsekin, joka tämän kirjoittaa, eräänä lauwantai-iltana käymässä Isotalossa ja koetin kauniilla lauseilla ja „wärsyillä“ taiwuttaa isää, sillä Jitan rakkauden olin ainakin hetkeksi saawuttanut eräällä kauniilla kirjalla ja mairittelulla, puhumattakaan kahdesta hajuwesipullosta, jotka salaa pistin hänelle.

Mutta ukko — ei auttanut konstini — sanoi juuri näin:

— Mene hemmettiin! — noilla sanoilla — ei tarwitse tyttö eikä talo musteen tuhraajaa, joka tekee pilaa ihmisistä, eikä pysty wuolemaan edes silan nappulaa!

Sellainen oli mahtawa kirkkowäärti.

Ja kun nyt yhtäkkiä kuulutettiin Jita ja Kaukolan Kalle, joka oli welkaantuneen tallollisen 7:mäs poika, niin ei ollut kai kumma, että ihmiset istuiwat suut auki ihmetellen, aiwan kuin olisiwat saaneet pannukakun pa an henkitorweensa.

Eipä sillä, ettei Kalle ollut kelpo poika joka oli käynyt kansakoulun, oli tyttöjen „tyfätty“ muuten ulkonäöltään, reipas ja komea sekä kelpoluontoinen, mutta silti olisi jokainen siinä pitäjässä wähän ennen woinut lyödä weikkaa siitä, ettei Kaukolan Kalle sinä ikinä pääse Isontalon kirkkowäärtin wäwyksi.

— Tässä on tapahtunut ihmetyö, sanoiwat ihmiset tullessaan ulos kirkkopihalle.

Ja niin olikin.

Uuden wuoden ensi päiwinä oli Kaukolan Kalle Sahakosken myllyllä pieni jywäsäkki mukana ja kohta peräsä tuli kirkkowäärtikin sinne muutaman ruistynnyrin kanssa. Kun tämä ajoi käytteensä myllyyn, sai Kalle, kumma kyllä, rohkeutta nöyrästi pyytää Jitaa waimokseen.

Herrainen aika kuin kirkkowäärti suuttui.

— Pidä nahoissasi kerjäläiskyntesi — karjasi hän — ja älä koske niillä minuun tai talooni, sen neuwon annan!

— Mutta nyt sowimme Jita ja minä niin hywästi jo siitä asiasta — tuumaili Kalle parka.

— Suu kiinni ja älä sikaneeraa minua, sillä paremmatkin miehet kuin sinä owat olleet samassa weiwissä.

— No niin, kirkkowäärti, mutta olkaa nyt toki ihmisellinen — jatkoi Kalle wielä menettämättä toiwoaan.

— Hiljaa kirkasi kirkkowäärti — niin kauwan kun minun pääni on warressaan ei Jita sekoteta ruumeniin porsasten syötäwäksi!

Kalle ei enää tuon kuultuaan jatkanut.

Kohta sen jälkeen ajoi kirkkowäärti kowasti kiukuissaan pois myllystä ja Kalle meni samaa tietä puolta tuntia myöhemmin. Mutta kun hän oli kulkenut pari kolme wirstaa eräälle soukalle kylätielle, huomasi hän että kirkkowäärtti oli ajanut kumoon ja saanut jauhokuorman päällensä.

Siellä makasi hän kuin wangittu jalopeura, puolitukehtuneena uhkoen ja puhkaen, saamatta jäsentäkään liikkeelle ja pakkanen oli kowa. Pää oli kyllä wapaa, mutta jauhosäkit painoiwat niin hänen rintaansa, että tuskin ääntä sai suustaan; hän lauloi melkein wiime wärssyä.

— No mutta, sielläkö te makaatte, kirkkowäärti, sanoi Kalle ja pidätti hewostaan.

— Auta minua, auta Kalle hywä — minä kuolen —

— Niin, kernaasti sen tekisin, sanoi Kalle hiljalleen, istuen kuormansa päällä, mutta te sanoitte äsken, etten saa kajota teihin kerjäläiskynsilläni — niin että hywää yötä! ja hän ajoi pari syltää eteenpäin.

Mutta täytyyhän sinun olla laupias kanssaihmisillesi ja miten woit antaa kirkkowäärtin kuolla tällä tawoin.

— Ette tekään ollut laupias minulle äsken. Hywästi!

— Kalle, Kalle, ähkyi kirkkowäärti, wäännä pois säkit, niin saat Jitan!

Nyt ei tietysti wiipynyt kauwan, ennenkuin Isontalon kirkkowäärti oli irrallaan ja Kallen reessä ja niin sitä ajettiin täyttä karkua Isotaloa kohti.

Ennenkuin tultiin perille, sanoi Kalle tumminkin ukolle:

— Te kyllä lupasitte minulle Jitan, mutta kun teitte lupauksenne kuolemanhäbässä, annan teille sananne takaisin ja teinhän waan welwollisuuteni, waikka tuhmuudessani teitä kiusasin.

Hetken katsoi kirkkowäärti tarkasti nuorukaista.

— Tule mukaan waan Kalle, wastasi hän wihdoin ja hänen liikutetuissa kaswoissaan wälähti jokin parempi wäre. — Tule mukana waan, tytön saat sinä, sillä ei kukaan saa sanoa että Isontalon kirkkowäärti sananssa söi, waikka antoikin sen kuolemanhäbässä.

Ja tämä se oli se ihme, jonka tähden köyhä Kaukolan Kalle kuulutettiin rikkaan Isontalon Jitan kanssa nyt äskettäin.

mä on sangen kiitettäwä tapa, sillä yhdestä tuommoisesta lehdestä on monta wertaa enempi hyötyä, kuin parista „holipompelirypyistä“ tai sikaareista, koska kansanlehteä saattawat kotonakin olijat lukea, ja tulee kaupanpäällinen niinmuodoin muidenkin, kuin kauppaatekewän huwiksi ja hyödyksi. Hra Stenberg oli tilannut 150 kp:tta mainittua lehteä ja on aikomus tilata seuraawaa numeroa myöskin samaan tarkoitukseen. — Muutkin kauppiaat woisiwat noudattaa esimerkkiä. — H. S.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Symfonia konserttiin,** jonka Soittannollisen Seuran soittokunta eilen antoi soitonharrastajain awulla juhlasalissa, oli kokoontunut yleisöä sali noin puolilleen. Tätä täytyy pitää ikäwänä seikkana, sillä ohjelma, oiwallinen siihen kuuluwien kappalten wuoksi ja taiteellisesti esitettynä kyllä olisi ansainnut suuremman kuulijakunnan saada. Mozartin C-dur Symfonia 4:sää osastosia esitettiin hienosti ja taidokkaasti kuten Soittannollisen Seuran soittokunta tawallisesti soittaakin ja sen sulawat mestarillisesti eri soittokoneiden hienoutta näyttäwät säwelet miellyttiwät kuulijoita warsin suuresti. Siitä ilmestyikin osoitteena innokkaiden taputuksien paukkuessa suuri laakeriseppele, joka annettiin professori Müller-Berghausille. Griegin säweltämä Borghildin unelmaa kuwaawa osa säwellyksestä „Sigurd Jerusalemisia käwijä“ alkoi wienoilla tawattoman hiljaa henkäyksen tawoin kaikuwilla kontrabasson säwelillä ja wähitellen säwellyksen ääni woimistui, paisui, laajeni ja esitti wiimein tulisen tappelun hirweätä asemelskettä, sotatorwien räikeätä ääntä ja hiljeni jälleen päättyen hiljaisen unelman tapaisiin wienoihin säweltiin. Tätäkin kappaletta, kuunnellessa, joka yleisön tahdosta soitettiin toistamiseen, sai nauttia kauniiden säwelien waikuttamaa omituista miellyttäwää tunnetta. Wieuxtempsin wiulukonserttikappaleessa konserttimestari R. Carlo kunnosti itsensä niinkuin usein ennenkin hieno-aistikkaalla soitollaan. Hän osasi wiulustaan houkutella niin monellaisia liwertäwiä ja walittawia, iloisia ja reippaita mahtawia ääniä, että niiden kertomiseen tarwittaisiin warsin paljon sanoja. Wiimeinen numero ohjelmassa oli R. Wagnerin oopperasta „Lohengrinistä“ alkusoitto. Tämäkin esitettiin erittäin reippaasti ja miellytti yleisöä niin että taputuksia kuului wielä kauwan konsertin loputtua.

— **Kirjallisuutta.** Painosta on Hj. Hagelbergin kustannuksella ilmestynyt „Kotilääkäri. Yhteistajuinen sanakirja sairaanhoitoa ja terweysoppia warten. Tehnyt Wilh. Uhrström. Suomennos. Kahdeksas wihko.“

— **„Oppikirja suomalaisessa riimukirjoituksessa“,** jonka on tehnyt oululainen hra A. Junttila on äskettäin ilmaantunut F. Tilgmannin kirja- ja kiwipainosta.

N. s. riimukirjoitus, joka on lyhempi kuin tawallinen kurrenttikirjoitus ja helpompi oppia, on hra Junttilan kekseliäisyyttä ja lienee jo päässyt käytäntöönkin hänen tuttawainsa keskuudessa heidän kirjewaihdossaan, sanoo U. S.

Ulkomaalta.

— **Perustuslain tarkastus Belgiassa.** Perustuslakia säätäwä kamari hylkäsi 12 p. huhtik. 165 äänellä 26 ääntä wastaan ehdotuksen yleisen äänestysoikeuden toimeenpanemisesta. Sitä paitsi hylättiin useita muita ehdotuksia perustuslain muuttamisesta. Tämän johdosta kokoontuiwat sosiaalidemokraatit kamarin edustalle pannen toimeen mielenosotuksia. Silloin joutuiwat he tekemisiin poliisin kanssa, joka otti yhden mellastajan wangiksi.

— **Gladstone Suomen ja Wenäjän wälistä.** Homerule-ehdotuksen ollessa toisen kerran esillä Englannin parlamentissa wiime wiikolla, alotti Gladstone innokkaalla puheella, mainiten heti aluksi että Englannin pitäisi ruweta nyt kohtelemaan kuin Suomea sitä maata, jota se on ennen kohdellut kuin Puolaa.

— **Luonnonmullistus Kolumbiassa.** Lotaran tulimuori oli jo muutamia kuukausia kumeasti jyristen syösyt laawaa ja seudun räestö oli suuressa pelossa tulimuoren puhkeamisen wuoksi. Äkkiä alkoi, aukon syöstessä liekkiä ja sadua erinomaisen korkealle, maa järähtelemään, ikäänkuin sen sisällä suurta liikettä tapahtuisi ja Cruz Loma nimisen wuoren kukkula wajosi yhdellä jyrinällä maahan. Lähikylien asukkaat, joilla wielä oli aikaa, pakenewat kauhistuneina, ja woiwat wielä waiwoin pelastaa itsensä, kun wajonnut wuori esti kolmen wirran kulun, niin että maanjäristyksen ja tulimuoren purkauksen lisäksi tuli wielä kolmas waara: tulwa. Tiedossa on että kahdeksista henkeä ja suuri joukko karjaa on hukkunut, mutta peljätään wielä suurempia tapaturmia kun joet, joiden säännöllinen uoma on suljettu, hurjalla wauhdilla nousewat ja häwittäwät kaikki. Cucasja, Kolumbian hedelmällisimmässä piirissä on syntynyt suuri hätä; paljo ihmisiä on kuollut nälkäkuumeeseen.

Uusi turpeiden käyttäminen.

Joku wuosi sitten hankki hra Kapesser patentin Saksasta walmistaa turpeista alkoholia. Jo 1850 luwulla oli useilta taholta tullut ehdotuksia, että tähän tarkoitukseen käytettäisiin puuta. Kun näet hienoksi jaettu puu keitetään wedellä sekoitetusta rikkihaposta painon alla niin selluloosa-aine puusta muuttuu dextriiniksi ja sittemmin dextrosaksi eli rypälesokeriksi; jos sitten rikkihappo poistetaan lisäämällä kalcium karbonatia, niin woidaan aineen käyttämällä siiwilöidystä sokuriliuoksesta saada alkoholia. Kaikki koitokset käytännöllisesti panna toimeen tätä walmistustapaa, onnistuiwat kuitenkin huonosti ja sentähden se on jäänyt käyttämättä. Herra Kapesser ehdottelee nyt kaikin puolin sopiwampana ainetena turwetta joka sen puolesta on edullisempaa, ettei sitä tarwitse mekaanisesti hienontaa, ja sitä paitsi sen kuohkea laatu myöskin tekee, että on paljon helpompi jakaa se keittämällä haposta; menetystapa on seuraawa:

Kostea turwe pannaan pannuun, jossa sen päälle wähitellen waletaan 35 tai 40 prosentin woimaista rikkihappoa niin paljon että rikkihappo on 2,5 % koko aineen paljoudesta. Laskemalla höyryä pannuun kuumennetaan pannun sisällys 100 ° kuumuuteen ja keitetään sen jälkeen 4—5 tuntia 115—120 ° kuumuudessa jolloin selluloosa on täydelleen muuttunut sokeriksi. Keittämisen jälkeen tyhjennetään pannu ja on heti walmis uudelleen käytettäwäksi. Puserramalla erotetaan neste jälellä olewista kiinteis:ä aineista, kiehutetaan kuiwiin kolmanneksi osaksi, neutraliseerataan kalkkimaidolla ja liidulla ja kun se on jähtynyt 25 °, annetaan sen käydä, jonka jälkeen alkohooli tislataan.

Dinglers Polytechnisches Journal nimisessä aikakauskirjassa julaistaan kirjoitus, jossa hra J. Mathëus ilmoittaa laboratoriossa tehneensä kokeita tämän walmistustawan mukaan ja oli 200 grammasta kuiwaa turwetta saanut walmistetuksi 12,5 kuutiosentimetriä ehdottomasti puhdasta alkoholia. Kun 500 kilogrammasta perunoita, jotka sisältäwät 20 % tärkkelystä, parhaissa tapauksessa woidaan walmistaa 60—61 litraa puhdasta alkoholia, niin yhtä suuresta määrästä kuiwassa tilassa punnittua turwetta woitaisiin saada noin 31—32 litraa. Menetystapa näyttää siis käytännössä tulewan edulliseksi ja tarkeäksi.

Wiime aikoina kuuluu hra Kapesser puuhanneen alkoholin walmistamista samalla sekä suoturpeesta että siitä lipeästä joka saadaan puumassaa walaistessa sulfiittimetoodin awulla, ja jota lipeätä tähän asti ei ole woitu käyttää mihinkään; — kertoo Naturen.

Tosin alkoholi denaturoituna on tarpeellinen ja hyödyllinen aine lakan ja polituurin walmistuksessa, etikkatehtaissa y. m. mutta päihdytysjuomista owat mielipiteet hywinkin niin ja näin. Jos tuo uusi keksintö tulee käytäntöön, lienee siitä toki se hyöty, että ainakin r. oka-aineet jäämät haaskaamatta.

Yleisöltä.

Tili

Hätäkärsiwien hywäksi pidetyistä arpajaisista Loimaalla huhtik. 4 p. 1893.

Tulot.

Myydyistä arpalipuista y. m. . .	163: —

Menot.

Kaikki menot yhteensä	106: 24.
Puhdas tulo hätäkärsiwille . . .	56: 76.
Yhteensä	163: —

Tulot olisiwat olleet suuremmatkin waan yksityisten rettelöimisen takia oli arwoilla huonomainen menekki.

Luettelo

niistä apurahoista, joita huhtik. 2 p:stä 9 p:wään 1893 on Turusta karttunut nälkäkärsiwien hywäksi Suomessa.

Turun kaupungista: tohtori M. L. Sundholmilta joulu—huhtik. 50 mk.; leht. Wolmar Renwallilta maalisk. 25 mk.; panimomest. Georg H. Palinilta maalis—huhtik. 10 mk.; apteekkari Ch. A. Åkermanilta 50 mk.; neiti S. B. Markeloffilta huhtik. 3 mk. 50 p.; neiti E. Sahlsteinilta huhtik. 5 mk.; tullinhoitaja H. A. Hollmerukselta huhti—toukok. 40 mk.; Kakolan wanginwartijoilta maalisk. 42 mk. 60 p. S. Rymanin kautta; ewersti A. von Willebrandilta maalis—huhtik. 40 mk.; ewerstiluutnantti J. Godenhjelmiltä huhtik. 15 mk.; N. N:ltä 5 mk.; neiti Louise Sahlbergilta huhtik. 10 mk.; kapt. H. J. Öhrbomilta huhtik. 10 markkaa; kollega Karl Herliniltä huhtikuulta 25 markkaa; — yhteensä 331 mk.; 10 p.; — ennen karttunut 62,159 mk. 76 p.; — yhteensä Turun kaupungista 62,490 mk. 86 p. — Sitäpaitsi 1,000 kiloa rukiita ja 1,500 kiloa maissia.

Maaseuduilta: kunnallisl.esim. F. P. Wirzéniltä Parkanosta 78 mk. 90 p. ynnä rahtikuitti 565 kilosta jywiä; Kemiön kirkkoherrakunnan papistolta 50 mk. pastori F. W. Sipilän kautta; Kustaa Rihtniemeltä Pyhämaan Rohdaisissa 20 mk. 50 p.; kunnallisl.esim. A. B. Nylanderilta Korpoosia 182 mk. 90 p.; kappal. K. B. Hytöiseltä Kuusistossa 1 markka 65 penniä sekä neiti H. Cajanderilta Ekstenholmassa 10 markkaa; — yhteensä 343 mk. 95 p.; ennen karttunut 29,845 mk. 70 p.; — yhteensä maaseuduilta 30,189 mk. 65 p. — kuin myöskin 9,051 kiloa jywiä; 11,552 kiloa rukiita; 1,675 kiloa ohria; 1,425 kiloa kauroja; 466 kiloa rypnejä; 613 kiloa jauhoja; 26 1/2 kiloa leipää; 80 kiloa herneitä sekä 6 kiloa pellawia.

Wenäjältä ja ulkomaalta: ennen karttunut 3,257 mk. 41 p.

Kaikkiaan on karttunut 95,937 mk. 92 p.

Turku, huhtik. 9 p:nä 1893.

Keskustoimikunnan puolesta:

A. Uggla,

toimikunnan rahastonhoitaja.

Huom.! Pyydetään että loput luwatuista apurahoista joulu—maaliskuulta maksettaisiin tulewalla wiikolla.

Luettelo

apurahoista, joita huhtik. 2 päiwästä 9 päiwään 1893 on Turusta karttunut hätäkärsiwien hywäksi Turun kaupungissa:

Apteekkari Ch. A. Åkermanilta 50 mk.; koottu listalla n:o 21 (postikonttori) 36 mk. 30 p.; rouwa Emma Jägerskiöldiltä osa Noita-ampuja-konserttien tuloista 513 mk. 81 p.; — yhteensä 600 mk. 11 p.; — ennen karttunut 6,732 mk. 79 p.; — yhteensä 7,332 mk. 90 p. — Tähän päiwään asti on 67 henkilöltä ostettu töitä 808 markan 15 pennin arwosta sekä apurahoina jaettu 945 perheelle ja työhön kykenemät ömälle henkilölle 3,709 mk. 70 p.; — yhteensä 4,517 mk. 85 p.

Huom.! Pyydetään että kaikki keräyslistat jätettäisiin alleirjoittaneelle tulewalla wiikolla.

Turku, huhtik. 9 p:nä 1893.

Turun kaupungin hätäaputoimikunnan puolesta:

A. Uggla.

Linnankatu n:o 30. Tawataan kaikkina arkipäiwinä klo 11—1 päiwällä ja klo 5—6 j.pp. apurahojen wastaanottoa warten.

Yleishyödyllistä.

— **Hienompia teräaseita** woi karaista yht'aikaa sekä kowiksi että sitkeiksi seuraawalla tawalla: Työkapine kuumennetaan kirkkaalla ja eloisalla puuhiilimalkealla, palkeita käyttämättä, tasaisen ruskean kuumaksi, otetaan sitte tulelta ja ripoitetaan päälle hienoksi jauhettua booraksia, kuumennetaan jälleen wähän lujemmin, ripoitetaan jälleen päälle booraksia, kuumennetaan uudelleen mutta nyt täysin punahehkuwaksi (kirsikan punaiseksi) ja kastetaan sen jälkeen nopeasti elohopeaan, jossa sitä liikutellaan, kunnes se täysin on jäähtynyt. Tästä kylwystä tulee teräs täysin wapaana oksiidista ja on se nyt tarpeeksi kestäwää ja sitkeätä, joten ei sitä enää jälkeenpäin tarwitse päästää. Näin karaistulla poralla woi esim. hitaasti porata reiän tawallisen litteän wiilan läpi. — S. Teollis.l.

Niitä näitä.

— **Taloupoikaisia kawaljeeria.** Kacsofalwon kylä Beregerin komitaalisia Unkarissa on kuuluisa kauniista naisista. Se on pieni kylä jossa on ainoastaan 40 asuntoa, mutta siellä on melkein joka asunnosta yksi kaunotar. Herra Lengyel, joka on suuri naisten ystäwä, haki sentähden kylän tuomarinwiran siellä. Hän sai sen myös ja hänestä piti miehet, rouwat ja tytöt.

Eräänä päiwänä kutsui tuomari luoksensa wanhemmat herrat Kacsofalwassa näytti heille olewansa erittäin hywä isäntä. Seuraawana päiwänä oli naiset — nuoremmat — kutsutut. Heillä oli parhaat pukunsa, sillä sanottiin, että tuomari tahtoi tässä tilaisuudessa walita itselleen elämän kumppanin. Se olikin hänen tarkoituksensa ja woidakseen paremmin walita, käski hän tyttöjen tulla yksitellen wirkahuoneeseensa silmät peitettyinä. Hänen käskyään toteltiin — mitä ei tehtäisi kun tahdotaan päästä rouwaksi. Wirkahuoneessa koetti tuomari kuka tytöistä parhaiten osaisi suudella. Tämän koetuksen teki hän niin perinpohjaisesti, että se wei paljon aikaa ja koko kylä tiesi puhua siitä. Mutta silnä oli liikaa tyttöjen ihailijoille; he kokoontuiwat tuomarin asunnon ympärille ja uhkaawan näköisinä. Peljästyneenä rientsi tuomari ulos hillitsemään joukkoa, mutta turhaan. Onnettomat rakastajat hyökkäsiwät onnellisen kilpailijansa kimppuun ja olisiwat tappaneet hänen jos eiwät naiset — tällä kertaa wanhemmat — olisi tulleet wälittäjiksi. Puoleksi piesty tuomari kannettiin puoli-tuolleena asuntoonsa ja sen jälkeen täytyi santarmien wartioida taloa ettei kansa polttaisi sitä.

Kaikenlaista.

— **Eräs wirkamiestoimissaan.** Muutamassa kaupungissa on painoasiamies, eräs koulunopettaja „wirkaintonsa“ tähden joutunut toimensa wuoksi wihoihin wirkatowerinsa (koulun alalla) kanssa, joka samalla on aikakauslehden toimittaja, ja tämä oli kieltänyt koulunopettaja-painoasimiestä astumasta hänen kynnyksensä yli samalla kuin oli „sanonut ylös“ kaiken tuttawuuden hänen kanssaan.

Sattuipa sitten kerran että painoasiamiehen oli wirkansa toimissa mentäwä koulunopettajakirjakauppiaan myömälään ottamaan takawarikkoon eräästä siellä mahdollisesti olewaa kielletyksi määrättyä kirjaa. Hän tulee kirjakauppaan, kysyy onko teosta siellä myötäwänä ja saa myöjätärneidolta wastauksen, ettei ole. Se ei tyydytä kuitenkaan innokasta wirkamiestä, joka waatii että itsensä kirjakauppiaan pitää se hänelle ilmoittaa. Mutta kirjakauppias on tipeän: ja hänen waimonsa, joka sen ilmoittaa palawasilmäiselle wirkamiehelle, wakuutta myöskin ettei puheenaolewaa teosta ole heidän kirjakaupassaan olemassa. Hänenkään ilmoitustaan ei wirkamies hywäksy, waan sanoo kumealla äänellään silmät kiiluen:

— Minä waadin että minulle näytetään lääkärin walallaan wahwistama todistus kirjakauppiaan sairaana olosta.

Pitkien keskustelujen ja sowittelujen päästä, kun lääkäriä ei ole paikalla saatawissa ja kun wirkamies wälttämättä tahtoo heti saada joko lääkärin todistuksen tai kirjakauppiaan suullisen ilmoituksen, tullaan seuraawaan päätökseen.

Wirkamies, jolta on kielletty astuminen kirjakauppiaan kynnyksen yli, asettuu kirjakauppahuoneen (joka kuitenkin on tawallaan yleinen huone) ja (yksityisen) konttorihuoneen kynnykselle. Kun kirjakauppias wiruu wuoteellaan talonsa, kulmatalon, toisessa päässä olewassa

Waasan Osake-Pankki

staa ja myy ruotsalaista, wenäläistä, amerikalaista ja muuta ulkomaalaista rahaa. 12

huoneessa, — toisessa päässä ja toisen kadun warrella on kirjakauppahuone —, awataan kaikkein niiden kuuden, sairaanhuoneen ja myymälän wälillä olewan suuren huoneen owet, ja kynnyksellään wirkamies huutaa että talo kajahtaa:

— Onko hra kirjakauppias Pihkanen siellä?

— On, kuuluu heikonlaisesti sairaan wastaus talon toisesta päästä.

— Minä olen painoasiamies Ontelo ja olen nyt wirkani puolesta ottamassa takawarikkoon kielletyksi julistettua — teosta. Minä kysyn siis teiltä, hra kirjakauppias, onko teldän kirjakaupassanne sitä kirjaa ja waadin wastausta.

— Ei ole, hra painoasiamies, kuuluu taas wienosti sairaan ääni monen kulman ja mutkan tehtyään.

Wirkamies poistuu rauhallisesti welwollisuutensa suoritettuaan. Mutta kirjakauppias makaa sairaana wielä kauwan aikaa, liiallisesta ponnistuksesta wastausta huutaessaan.

— **„Samalla mitalla“.** Woltaire ja Rousseau oliwat hywät ystäwät, mutta tekiwät mielellään pilaa toisistansa.

Eräänä päiwänä söi Rousseau päiwällistä Woltairen luona, jossa tarjottiin ostronia. „Emilen“ kirjoittaja otti runsaasti niitä ja sanoi waromattomasti kyllä:

— Minä luulen woiwani syödä yhtä monta ostronia, kuin Simsoni löi filistealaista.

— Samallako aseella? kysyi Woltaire oitis.

Huomattuaan, että Simsonin ase oli aasinleukaluu, ajatteli Rousseau oitis kostaa, waikka hän tällä kertaa ei woinut puolustautua millään sukkeluudella.

Jonkun ajan kuluttua käwi Woltaire terwehtimässä Rousseauta, mutta ei tawannut häntä kotona. Hän meni Rousseau kirjastoon, jossa kaikki kirjat oliwat wahwan pölyn peittäminä sekaisin heitetyt lattialle. Wihaten kaikkea epäjärjestystä, piirsi Woltaire sormellaan pölyyn erään kirjan kannessa sanan „cochon“ (sika).

Seuraawana päiwänä kun tapasi Rousseaun sanoi hän:

— Minä käwin eilen sinua terwehtimässä, waan en löytänyt sinua.

— Kyllä tiedän sen, wastasi Rousseau; minä näin että olit jättänyt nimi-korttisi.

— **Oikeudessa.** Awiopari on hakenut eroa ja asia päättynyt. Tuomari, kääntyen miehen puoleen, lausuu: Awioliittonne on nyt purettu.

Akka, ehättäen joukkoon: Onko minunkin?

— **Wäärin ymmärretty.** Aliupseeri: Miksei sotamies saa pelata korttia?

Sotamies: Sitähän minäkin. Miksikä ei.

— **Rauhoittawaa.** Suutari: Olisi jo aika makiaa laskunne. Minä saan täsä yhtämittaa koko kaupungin läpi waeltaa yksin teiöän laskunne tähden.

— Rauhoittukaa, mestari. Enää wuonna muutan sinne aiwan lähelle teitä.

---

kainen se tarkasti merkille ja rukoilkaa minun kansjani onnettoman herramme edestä.“

Kukaan ei wastannut. Jokainen painoi päänsä alas ja luki hiljaisen rukouksen.

Sen jälkeen kantoi Vollnhals kuolleen linnun warowasti ulos. Yksi ja toinen hänen wieraistaan läksi pois ja Braunerkin palasi kotiinsa synkkänä ja totisena.

Lisl ja Greigel oliwat hänen poissa ollessaan istuneet käsi kädessä ja keskustelleet kuninkaasta, joka oli perustanut heidän onnensa. Greigel kertoi useita piirteitä hänen elämästään, kuinka hän kaikkialla oli osoittautunut ystäwälliseksi ja hywäätekewäksi ja kuinka hän aina rikkailla lahjoilla koki sowittaa sen, mitä hän oli rikkonut kuohahtawan kiiwautensa kautta, kun joku palwelijoista oli tehnyt jonkun wirheen. Mitä muuta saattoiwatkaan he puhua niinä surullisina päiwinä, jolloin onnettoman kuninkaan nimi oli kaikkien huulilla ja kun hänen kuwansa eloisampana kuin milloinkaan ennen piili jokaisen sydämmessä.

Franzl istui hiljaa akkunan ääressä. Wäliin näytti, kuin olisi hän kuullut, mitä nuoret keskenään kuiskailiwat, sillä hän loi heihin suuret silmänsä, kun Greigel kertoi jotakin kaunista kuninkaasta. Silloin nyökäytti hän surumielisesti hymyillen päätänsä, mutta ei lausunut sanaakaan, ainoastaan kuiskasi hiljaisen kiitoksen, kun Lisl säntillisesti antoi hänelle lääkkeitä, tai kun Greigel korjaili tyynyjä hänen selkänsä taakse.

Yhä alemmaksi waipui aurinko ja sen ruusuinen loisto ympäröi Wapahtajan kuwaa ja loi sen jaloihin piirteisiin elon hohteen.

Franzl katseli kirkkaalla silmäyksellä teostansa, eikä Lisl ja Greigelkään wäsyneet katsella kuwaa, joka heistä ei koskaan näyttänyt niin kauniilta kuin nyt.

Hän astui huoneen keskilattialle ja pysähtyi luonnollisen kokoisen kuningas Ludwikin rintakuwan eteen, joka riippui komeassa kehyksessä wastapäätä owea. Kuningas oli esitettynä yksinkertaisessa siwiilipuwussa, jollaista hänen yleensä oli tapana käyttää; hänen awoimet silmänsä näyttiwät katselewan jotakin kuwaa, jonka hänen ajatuksensa oli muodostanut. Lempeä, ystäwällinen piirre oli hänen suunsa ympärillä ja hänen jaloilla kaswoillaan lepäsi kewyenä harjona surumielisyyden tuulahdus.

„Tuon muotokuwan on August Spiess maalannut“, lausui Vollnhals, „ja se on minulle suuri ilo, että minulla on rakastetun kuninkaan kuwa edessäni. Nyt woidaan ainakin muistella, minkälaiselta hän näytti, ennenkuin tuo suuri onnettomuus kohtasi häntä. Minä tuskin luulen muualla löytywän hänestä parempaa muotokuwaa kuin tämä. Hänen majesteettinsa leskikuningatarkin oli sitä katsomassa, juuri silloin kun se tuli walmiiksi. Se on minun suurin ja rakkain aarteeni.“

„Niin, totta tosiaankin, juuri tuon näköinen hän oli“, mietti Brauner, kädet ristissä katsellen kuninkaan kuwaa. „Minä näin hänet kerran juuri tuollaisena, silloin sain minä wiedä molemmat lapseni hänen luoksensa kiittämään häntä niistä hywistä töistä, joita hän oli osoittanut meille ja joita en minä silloin wielä osannut oikein arwostella, warsinkin Franzlia koskewia. Tuo onneton, onneton herra . . . .“

„Jumala siunatkoon häntä!“ huudahti Niggl nousten seisomaan ja katsellen kuwaa kyyneleet silmissä.

Toiset nousiwat myöskin, paniwat kätensä ristiin ja huudahtiwat kuni yhdestä suusta:

„Jumala siunatkoon häntä!“

Kokouksia.

Taimen arpajaistoimik.

kokoontuu tänään k:lo 8 j.pp. 1

Velkojat **maalarimestari Karl Henrik Toivosen vararikossa** suvaitkoot kokoontua vararikkopesän talon N:o 12 Vähän Hämeenkadun varrella **lauvantaina nykyisen huhtikuun 22 p:nä k:lo 12 p:llä** pidettävässä talon huutokaupassa hyväksymään tahi hylkäämään tilaisuudessa tehdyt ostotarjoukset.

Turussa huhtikuun 10 p:nä 1893.

Toimimiehet.

(Å. U 2×14.)

Tämän kautta kokoonkutsutaan saamamiehet Maanviljelijä G. A. Karlstedtin konkurssissa, kokouksen tiistaina 25 p:nä huhtikuuta kello 4 j. pp. tämän pitäjän käräjähuoneesen, keskustelemaan ja päättämään seuraavista:

1) Velallisen ja hänen perheensä ylläpidosta,

2) Pesän tavaran rahaksi muuttamisesta,

3) Uskottuin miesten ja toimimiesten palkoista, y. m. mahdollisesti esiintulevista kysymyksistä. Muistutetaan konkurssilain määräyksestä että poissaolijat saavat tyytyä läsnäolijain päätöksiin. Somero 30 p. maaliskuuta 1893.

Uskotut miehet.

(U. S. 3×25.)

Velkojainkokous.

Velkojat maanviljelijä Kustaa Wilenin vararikkopesässä kokoontukoot pesän huoneustoon Alituomolan taloon Auvaisten kylässä Pöytyän pitäjää tämän huhtikuun 28 päivänä k:lo 2 j.pp. keskustelemaan ja päättäämän:

a) Mitenkä ja millä tavalla ovat vararikkopesään kuuluvat kiinteimistöt hoidettavat;

b) Päättämään irtaimiston myymisestä;

c) Velallisen ja hänen perheensä ylläpidosta valvontapäivään asti;

d) Uskottujenmiesten palkasta ynnä muista mahdollisesti esiintyvistä kysymyksistä ja muistutetaan konkurssilain säädännön mukaan, että poissaolijat saavat tyytyä läsnäolijain päätöksiin.

Pöytyä huhtikuun 7 päivänä 1893.

Erland Kuuskoski,
Juha Mäkitalo,
uskotutmiehet. 3

Huutokauppoja.

Keskiviikkona t. kuun 19 p:nä k:lo 10½ e.pp. myydään talossa N:o 40 Itäiten pitkänkadun warrella täss'ä kaupungissa julkisella huutokaupalla maalari Erland Johanssonin konkurssipesään kuuluwaa irtaimistoa, jota on: **huone- ja talous'aluja, neulomakone** sekä **puodinsisustus** kuin myöskin pesän epäwarmat saatawat. Turun huutokauppakamari, huhtikuun 12 p:nä 1893.

2 **L. W. Tallberg.**

Julkisella huutokaupalla, joka **tuorstaina 20** ja **perjantaina 21 p:nä nykyistä huhtikuuta** k:lo 9:stä e.pp. ja 4:stä j.pp. toimitetaan kauppapaiaarissa Eerikinkadun warrella N:o 17 täss'ä kaupungissa, myydään tehdastoiminimi Sandaerg & Josefssonin konkurssipesän irtaimistoa, jota on: **meijeriastioita, litrammittoja** kuparista ja teräslevystä, monenlaisia **messinkiteoksia,** tuten **teekeittiöitä, kannuja, kastrulleja, kyntiläjalkoja** ja **krunuuja** y. m., **talouskapineita, puotilaitelmia, poloruiskuja, laitwalyhtyjä, ruiskunletkuja,** ja **puuwillaisia konehihnoja** y. m. y. m.; josta halulliille ostajille täten ilmoitetaan. Turun huutokauppakamari, huhtikuun 12 p:nä 1893.

2 **L. W. Tallberg.**

Kuulutus.

Lauwantaina ensi tulewan huhtikuun 29 päiwänä kello 1:ksi päiwällä julkisella huutokaupalla, myydään Laurilan talossa, Ritwalan kylässä, Säätsmäen pitäjässä, talollisen, entisen maakauppiaan Kaarlo Wihtori Kallioisen konkurssipesään kuuluwa, puoli Laurilan perintötaloa, suuruudeltaan $^{7}/_{16}$ manttaalia mainituss'a Ritwalan kylässä. Talon rakennukset owat hywäss'ä kunnoss'a. Talon peltoon on wuosittain kylwetty 11 hehtolitraa rutiita, 3½ hl ohria, 17 hl kauroja, sekä papuja, perunoita y. m. Talon heinä ja rehuwaroilla on elätetty 3 hewosta, 8 lehmää, 4 mullikkaa, 10 lammasta, ja on heiniä wielä wäliin myytykin. Metsä on riittäwä talon tarpeisiin. Hinnasta on paikalla maksettawaa kaksituhatta (2,000) markkaa ja lopusta kauppajummasta hankittawa pätewä takaus. Likempiä tietoja tilan laadusta ja maksuehdoista annetaan paikalla ennen huutokaupan aljettua ja ennenkin allekirjoittaneelta. Welkojat pidättäwät itsellensä yhden tunnin miettimisajan huutokaupan joko hywäksymisestä tahi hylj'äämisestä. Jos welkojat huutokaupan hywäksywät niin saapi ostaja talon haltuunsa heti.

Säätsmäellä maaliskuun 27 päiwä 1893.

K. F. Packalen,
uskottu mies.

H S.2×35.)

Myytäwänä.

Å. U. 4 s. 3 t. 5 r. (3 p. w.)

Hywäss'ä kunnoss'a olewat roskat

ynnä niihin kuuluwat s'ilat owat halwasta myytäwänä taloss'a N:o 32 Wenäjän kirkkokadun warrella 3

Å. T. 4 s. 1 t. 6 r.

Sementtimosaikkipöydän,

ens'immäisen laatuaan, soweltuwa erittäin hywin myymälöihin neste- eli tuoreita tawaroita warten, kuin myöskin eteisiin eli puutarhoihin, myy **Kärkkänen,** Tuomiokirkkok. 6. 1

S. T., Å. U ja Å. T. 4 s. 3 t. 10 r

Noin ½ wirstaa Turusta (ulkopuolella Uudenmaan tullia) sijaitsewat Arkelborg-nimiseen huwilaan kuuluwat maatilukset ja niiss'ä löytywät ulkohuoneet, nimittäin talli, nawetta, riihirwi, kellari y. m sekä jäännökset tulenhäwittämästä asuinrakennuksesta myydään edullisilla ehdoilla ja woidaan kaupasta sopia allekirjoittaneen kanss'a.

Fr. Aug. Grönros,
3 Uudenmaankatu 16.

Talonomistajat huomatkaa!

Kuolemantapauksen wuoksi myydään talo N:o 36 Arseninkadun warrella, sisältäwä 18 tulisijalla warustettua huonetta, ulkohuonerakennus kiwestä, rakennusmaata, ehdot hywät. Lähemmin talossa N:o 44 Itäisenkadun warrella.

1 **Olga Rummelin.**

Siemenkauroja

yli 90 prosentia itäwiä Alakyläst'ä, Kaarinass'a. Lähemmin talossa N:o 23, Wenäjän kirkkokatu Turuss'a. (Å. U. 3×4.)

Nyt tullut Hankoniemen kautta
Hywää Riion kahwia
J. G. Wigelinkselta.

Tiiliä

nmy 36 markasta tuhannelta, Pispankatu N:o 10
4 **P. O. Saarinen.**

Hywiä saksalaisia

Perunoita

(Suttons Magnum bonum)

saapuu awowedellä. Kernaasti otamme wastaan tilauksia helpoimpiin hintoihin

A. A. Krjukoff ja K:lla.

Hywää

Riion kahwia

halwalla

F. Sjöblomilla.

Saksan

Ruissjauhoja

65 ja 70 kilon säkeiss'ä alennettuun hintaan

F Sjöblomilla,
2—2 Iso Hämeenkatu 8.

Runsas waikoima mustia ja wärillisiä silkkinauhoja todella helppoihin hintoihin.

Hienoja kuosikkaita kastepukuja

Augusta Söderlundilla,
3 Eerikinkatu 17.

Siman tilauksia

suuremmiss'a määriss'ä wastaanottaa

C. F. Salwiander,
3 Uudenmaankatu N:o 11.

Perunoita.

Punakuorisia wirolaisia perunoita, keskikokoisia, sopiwia siemeneksikin, myydään

rakennusmestari **Grönlundilla,**
2 Kasarminkatu N o 2, Pispanpelto.

Kylwökauroja, Kylwöohria, Siemenperunoita, Siemenherneitä,

kaikki parasta lajia ja taatuja itäwyydestään, halwasta

Pehr A. Swibergillä,
3 **5 Aurakatu 5.**

Joukko parasta
Saksalaista

Kappalesokuria

25 kg. laatikoiss'a á 1: 23 p. kg.

2 **C. Fr. Lindbergillä.**

Erittäin hywää

Simaa

pulloiss'a ja astioiss'a lähettää tilattaiss'a

Aittamäen olutpanimo.

(T. L. 6×15.) Aittamäki ja Loimaa.

Palwelukseen otetaan

2:si poikaa otetaan suutarinoppiin
And. Ruohosella,
2 N:o 19 Linnankatu N:o 19.

17- tai 18-wuotias ruotsia puhuwa

renkipoika

saa paikan **K. W. Schönaichilla,**
(T. L. 1×5.) Puistokatu 1.

Ketterä ruotsia puhuwa **poika** otetaan leipurinoppiin

K. W. Schönaichille,
(T. L. 1×4.) Puistokatu 1.

Wuokralle tarjotaan

Kesäkuun 1 p:stä;

3 huonetta, tampuuri ja **keittiö, 1 huone** eri sisäänkäytäwällä sekä talli kahdelle hewoselle sopiwa kaupunkikortteriksi. Lähemmin **K. Elfwingin** kanss'a, Iso Hämeenkatu N:o 9. (Å. T. 2×5.)

Talon myymisen takia wuokrataan useampia juurempia ja pienempiä yks:tyisiä huoneita talossa N:o 7 Kaiwokadun warrella.

1 **H. Lundström.**

Kesäkuun 1 p:stä:

sali, 2 kamaria ja keittiö Braahenkatu N:o 26.

Huom.! Hywä kaiwo pihalla. 3

Ilmoituksia.

4,000—5,000 markan lainaa

halutaan erään maataloon kiinnitystä tai warmoja takauksia wastaan nyt heti tai 6:n kuun sisäll'ä. Wiikon ajan wartoon wastausta Auran konttoriin: X. Y. 3.

Halutaan lainata.

Wiisitoistatuhatta (15,000) S:mk. yhdessä tahi useammassa osassa, korkeata korkoa, täytetakauksia ja kiinnikettä wastaan taloon. Kirjallinen wastaus nimimerkille „Länsökande" San Turusta konttoriin ennen t. k. 19 päiwää.

(S. T. 2×7.)

Maanantaina t. kuun 24 p:nä owat maksamattomat huutokauppawarat, Tuorlan Harwaluodolla wiime syksynä pidetyst'ä huutokaupasta wälttämättömäst'i maksettawat, talossa N:o 4 Ison Hämeenkadun warrella täällä, jos tahdotaan laillista uloshakua wälttää.

1 **Konst. Granbohm.**

V. P. K.

Soittoharjoitus tänään k:lo ½9 j.pp.

Päiväl'ista.

Perjantaina huhtikuun 14 p:nä.

K:lo 9 e.pp. ja 4 j.pp. Panttitawarain huutokauppa huutokauppakamarissa.

K:lo 10—1 ja 4—6 j. pp. Tuomiokirkkoseurakunnan maksujen koonti rahatoimikamarissa 7:nen kaup.osan 16—24 kortt.

K:lo 11—2 ja 4—6 j.pp. Taideyhdistyksen wuosinäyttely awoinna.

K:lo 4 j pp. Turun saaristohöyrylaiwaosakeyhtiön ylimääräinen yhtiökokous Phoenix-ravintolassa.

K:lo ½ 8 j.pp. Suomalaisen Teaatterin näytäntö (Aino) teaatterissa.

K:lo 8 j.pp. Taimen arpajaistoimikunta kokoontuu.

K:lo ½9 j.pp. W. P. K:n soittoharjoitus.

Lauwantaina huhtikuun 15 p:nä.

K:lo 10—1 ja 4—6 j.pp. Tuomiokirkkoseurakunnan makoujen koonti rahatoimikamarissa 7:nen kaup.osan 25:stä kortt. kaup.osan loppuun.

K:lo ½11 e.pp. Irtaimiston ja obligatsionien huutokauppa huutokeuppakamarissa.

K:lo 11—2 ja 4—6 j.pp. Turun Taideyhdistyksen wuosinäyttely kaupungintalon juhlasalissa.

K:lo 5 j.pp. Auran puutarha-ystäwät kokoontuwat.

Huutokauppakamari av. keskiwiikkoisin ja lauwantaisin k:lo 9—10 a. p.

Kansankirjasto k:lo 7—8 j.pp.

Kaupungin sairashuonetta koskewissa asioissa tawataan t:ri A. R. Spoof k:lo 12 Uudessa sairashuoneessa.

Kaupungin waltuusmiesten kanslia, kaupungin huoneessa av. keskiw. ja lauw. k:lo 5—6 j.pp.

Kemiallinen asema Brahenkatu 1 av. k:lo 9—2.

Koron- ja pääomanlaitoksen konttoori kaupungin huoneessa av. k:lo 9—1 p:llä ja 4—7 ip.

Köyhäinasianajaja A. Meurman tawataan Uudenmaankatu 17 k:lo 8—9 e.pp.

Lukusali k:lo 6—9 j.pp.

Läänin sairashuone: K:lo 11—12 p:llä saawat läänin sairashuoneessa sairastawien omaiset käydä heitä tervehtimässä.

K:lo 12 p:llä käy lääkäri läänin sairashuoneessa jonka tähden tarwitsewat silloin woiwat saada asiansa parhaiten ajetuksi. — Onnettomuuden tapauksiä wastaan otetaan kaikkina aikoina wuorokaudesta

Muurahaisyhdistyksen makasiini, Puolalanmäki 222, av. keskiwiikkoisin k:lo 11—12.

Pakkahuone av. k:lo 10—1 p:llä.

Pastorin kanslia, Henrikinkatu 11, auki 9—12 aam. p.

Pankit awoinna: Suomen 10—2 päiw.
Pohjoismaiden 10—2 „
Waasan 10—2 „
Yhdyspankki 10—2 „
Kansallis 10—2 „

Panttilainalaitos, Uudenmaankatu 10, av. maanantaisin, keskiwiikkoisin, perjantaisin ja lauwantaisin k:lo 10—1 p:llä.

Postikonttorin kirjelaatikot kaupungissa tyhjennetään joka päiwä k:lo 4 aam. 10 e.pp. ja 4 j.pp. ja kirjelaatikot postikonttorissa sekä Erikin- ja Kauppiaskatujen kulmassa kuin myöskin Wenäjänkirkko- ja Humalistokatujen kulmassa postin ohitse kulkiessa rautatien asemalle k:lo 6 aamulla ja k:lo 12 päiwällä.

Postikonttori rautatienasemalla awoinna yleisöllo k:lo 9—1 p:llä ja 4—6 j.pp.

Rakennuskonttori, Uudenmaankatu 19, av. tiistaisin, tuorstaisin ja lauwantaisin k:lo 10—11.

Rautatien tawara- ja pakettitoimistot av. arkipäiwinä k:lo 7—1 ja 3—7 i. p.; sunnuntaisin ja juhlapäiwinä k:lo 7—10 a. p.

Säästöpankin konttoori Linnankadulla 20 av. 4—6 i.p.

Talousseuran museo, Iso Hämeenkatu 38, av. tiistaisin ja tuorstaisin k:lo 12—2 i. p.

Terweyshoitoa koskewissa asioissa tawataan kaupungin lääkäri *A. R. Spoof* terweyshoitolautakunnan huoneustossa raatihuoneen sivurakennuksessa k:lo 11—12 e.pp.

Tullikamari pidetään awoinna 9—1 p:llä sekä passitusten ulosottoa warten 4—7 i.p.

Työwäenyhdistyksen lukusali Birgerinkatu 5 av. arkipäiwinä k:lo 6—10 i.p. ja sunnuntaina 9 a. p.—10 i.p.

Waiwaishoidon toimeenpaneva tirehtööri (past. G. F. Stenström) tawataan talossa N:o 5 Wenäjänkirkkokadun warrella k:lo 10—11 a. p.

W. P. K:n lukusali palokunnan talossa awoinna k:lo 10 a. p.—10 i. p.

Junat lähtewät:

Tampereelle ja *Waasaan* sekajuna joka päiwä k:lo 6,35 e.pp.

Hämeenlinnaan, Tampereelle, Hankoniemelle ja *Helsinkiin* posti- ja matkustajajuna joka päiwä k:lo 12,30 j.pp.

Tampereelle, Hämeenlinnaan, Waasaan ja *Helsinkiin* tawarajuna ynnä 3:nen luokan waunu joka päiwä k:lo 10.40 e.pp.

Junat tulewat:

Waasasta ja *Tampereelta* sekajuna joka päiwä k:lo 10,50 j.pp. kaikki *Turun ajan* mukaisesti.

Helsingistä, Hämeenlinnasta ja *Tampereelta* tawarajuna ynnä 3:nen luokan waunu joka päiwä k:lo 1,50 j.pp.

Helsingistä, Hankoniemestä ja *Hämeenlinnasta* posti- ja matkustajajuna joka päiwä k:lo 4,50 j.pp.

Postit lähtewät.

Joka päiwä.

K:lo 6 aamulla: Jywäskylään, Keuruulle, Kokkolaan, Lemposiin, Nikolainkaupunkiin, Ouluun, Petäjäwedelle, Pietarsaarelle, Raaheen, Tampereelle, Uuteenkaarlepyyhyn ja Wiialaan sekä kaikille postiasemille Nikolainkaupungin—Oulun radalla sekä kartoittamaton posti Turun—Toijalan radalla.

K:lo 12 päiwällä: Haminaan, Hankoniemelle, Helsinkiin, Hämeenlinnaan, Kotkaan, Kuopioon, Lappeenrantaan, Lohjalle, Mikkeliin, Porwoosen, Tammisaareen, Tampereelle, Wiaporiin, Wiipuriin, Wenäjälle ja ulkomaille, sekä kaikille muille, paitsi Nikolainkaupungin—Oulun radan warrelle oleville posti-asemille.

Tuorstaina.

Kello 6 aamulla. Alawieskaan, Hailuotoon, Hiwankoon, Kalajoelle, Kangasalalle, Karkkuun, Kaskisiin, Keikyälle, Korsnäsin Kristinaan, Kokemäelle, Lauttakylään, Lohtajaan, Maalahdelle, Mouhijaärwelle, Nakkilaan, Närpiöön, Petolahdelle, Petäjäwedelle, Piippolaan Poriin, Pukkilaan, Pirttikylään, Rantsilaan, Sautioon, Reposaarelle, Ruowedelle, Siikajoelle, Säräisniemelle, Temmekseen, Toholammille, Tyrwäälle ja Ylimarkkiin.

Kello 12 päiwällä. Alastaroon, Artjärwelle, Asikkalaan, Espooseen, Euralle, Fiskariin, Hankasalmelle, Hartolaan, Heinolaan, Heinäwedelle, Hinnerjoelle, Hollolaan, Johannekseen, Joroisiin, Joutsaan, Kangasniemelle, Karttulaan, Keiteleelle, Kerimäelle, Kätkisalmeen, Kirkkonummelle, Köyliöön, Lappiin, Lappträskiin, Leiwonmäelle, Laitilaan, Leppäwirralle, Loppiin, Lowisaan, Luhangolle, Muolaan, Mustialaan, Oraiiin, Orihpäähän, Pernajaan, Pielawedelle, Puumalaan, Pyhäjärwelle, Wiip. lään., Pyhtäälle, Rautasalmelle Ruotsinpyhtäälle, Rautuun, Sakkolaan, Siuntioon, Sippolaan, Savonlinnaan, Sulkawaan Sysmään, Säkylään, Walkjärwelle, Wampulaan, Warkauteen, Wesantoon ja Wirolahdelle

---

Turussa, Auran kirjapainossa, 1893.

Toisetkin olliwat lähestyneet ja kuunteliwat linnun laulua, jonka pitkään wedetyt walitus'äweleet kaikuiwat yhä kirkkaammin ja selwemmin.

Lintu oli ojentautunut suoraksi Vollnhalsin kädelle, ja lauloi niin, että koko pieni ruumis wapisi, kunnes laulu äkisti waikeni ja laulaja pää waipuneena ja jalat hajallaan putosi Vollnhalsin sormelta pöydälle.

„Pikku Hans, pikku Hans, mikä waiwaa sinua?" kysäsi Vollnhals tuskallisesti, ottaen linnun käteensä ja undestaan tahtoen ale'ttaa sen sormellensa.

Mutta lintu ei liikahtanutkaan, herwottomana riippui sen pieni pää siwulla ja jalat ojentuiwat jäykkinä ulos.

„Se on kuollut", wirkahti Vollnhals ja koki turhaan hengityksellään herättää eloa pieneen eläimeen, sillä aikaa kuin toiset seisoiwat ympärillä ja synkän äänettömyyden wallitessa katseliwat lintua, joka oli heittänyt elämänsä walituslaulussa.

Vollnhals tuijotti jäykästi eteensä. Hänen kätensä wapisi, kun hän witkalleen ja warowasti laski linnun pöydälle.

„Se oli paha merkki", sanoi hän. „Eläimet tuntewat, kun joku onnettomuus kohtaa heidän herrojans'a. En koskaan eläess'äni ole kuullut minkään linnun niin laulawan kuin pikku Hans nyt lauloi."

„Teidän ei pidä uskoa taikoja, Vollnhals", tuumi Brauner, waikka itsekin tunsi ruumiins'a hiljaa wärisewän. „Onhan kuninkaan laita nyt aiwan hywin, senhän olette itse minulle sanonut."

Vollnhals pudisti synkästi päätäns'ä.

„Katsokaa", sanoi hän wiitaten seinäkelloon, jonka näppääminen kuului kowaa kautta huoneen. „Kello on nyt neljänneksen ja kolme minuuttia yli seitsem'n. Pankaa jo-

Silloin lensi äkisti tuo pieni kanaarialintu häkistä ja istuutui Vollnhalsin kädelle.

„Katsokaa", sanoi tämä kumartuen pienen eläimen puoleen, „päätätpä toki wihdoinkin tulla luokseni. Sitä sinun ei tarwitse katua. Minuun woit kyllä luottaa, sillä uskollisempaa sydäntä kuin minun ei ole kenenkään rinnass'a koskaan sykkinyt sinun korkeata herraasi kohtaan, jolla oli niin suuri huwi sinusta."

Lintu hyppäteli lewottomasti edes ja takaisin. Näytti miltei kuin olisi se tahtonut etsiä suojaa Vollnhalsilta jotakin näkymätöntä waaraa wastaan. Se käänteli tuskallisesti päätään ja räpytteli siipiään kuten lintujen on tapana tehdä, kun ne etäältä näkewät haukan tai jonkun muun petolinnun.

„Älä pelkää, pikku Hans, älä pelkää", sanoi Vollnhals. Minun luonani olet sinä turwass'a, minun luonani ei saa sinulle mitään pahaa tapahtua; sinä et saa ikäwöidä herraasi, jos nimittäin ei sinun pieni linnunsydämmesi sywemmin kuin ihmisen tunne surua hywäntekijäns'ä kadottamisesta."

Lintu pyristi itseäns'ä ja alkoi wisertää. Ne olliwat omituisia säweliä, jotka wirtas'iwat esiin pienen laulajan faulasta, jonka höyhenet nous'iwat pystyyn. Milloin pitkällisinä wiserryksinä, milloin wienosti wäräjäwinä walituss'äwelinä tuntui lintunen laulawan surulaulua, joka kaikui huoneess'a paljoa korkeammin kuin muuten tuon pienen laulajan ääni.

„Se laulaa jäähywäislaulua herrallens'a", sanoi Vollnhals. „Kuuluuhan selwästi, kuinka sen sydäntä wiiltelee. Ja kuitenkin tahdotaan wäittää, ettei eläimellä ole mitään sielua, eikä mitään rakkauden ja kiitollisuuden tunnetta."